

*Прокопчук В.С., Прокопчук Т.К.,
Олійник С.В.*

Дунаєвеччина в іменах

Біобібліографічний довідник

**Дунаївці
2006**

У даному біобібліографічному довіднику вміщено короткі дані, наукові, літературні й публіцистичні видання про життя й діяльність славних людей Дунаєвщини - героїв війни і праці, учених, письменників, краєзнавців, митців.

Розрахований на бібліотечних працівників, викладачів, учнівської та студентської молоді, краєзнавців, усіх небайдужих до минулого й сьогодення рідного краю.

Рецензенти:

Баженова С.Е. – старший науковий співробітник
Центру дослідження історії Поділля Інституту
історії України НАНУ при К-ПДУ, кандидат
історичних наук

Савчук В.О. –проректор Кам'янець-Подільського
державного університету

Відповідальна за випуск: **Прокопчук Т.К.**

Ухвалено до друку вченою радою Центру дослідження
історії Поділля Інституту історії України НАН України
при Кам'янець-Подільському державному університеті
(протокол № 4 від 5 квітня 2006 року)

Дунаєвеччина на Поділлі

Край, помережений відрогами Карпат, невисокими Товтрами, річками Смотрич, Тернава, Мукша, Студениця, Ушиця, безліччю малих рік, приток, ставками й озерами загальною площею 465 гектарів, лісами, що зайняли 16, 4 тис.га території. Справжня перлина Поділля. Через Дунаївці пролягає траса Київ – Хмельницький – Чернівці. До древнього Кам'янця-Подільського всього 35 км., до обласного Хмельницького – 68. На площі 1,2 тис. квадратних кілометрів проживає 70 тисяч населення.

Місто Дунаївці, як і всі 83 населених пункти району, мають спільну долю й свої особливості. На його території знаходились кам'яні знаряддя праці – свідчення заселення краю в трипільські часи. 1362 року, після вигнання татарів з Поділля, Смотрич на Дунаєвеччині на 23 роки став столицею князів Коріатовичів – правителів Подільського краю.

26 липня 2001 року Кабінет Міністрів України своєю постановою відніс Дунаївці до історичних населених місць України з датою першої згадки – 1403р. 1493 року це було велике поселення – тут числився 71 дим. А через 100 років польський король Сигізмунд III визнав поселення містом з назвою Дунайгород, надав йому магдебургзьке право, ряд привілеїв, дозволив збудувати й утримувати замок, “де би жителі мали безпечну схованку та оборону”.

З огляду на перипетії селянсько-козацьких воєн, події 1648-1654 рр., численні вторгнення кримських татарів замок давав можливість боронитись від нападників і підтримувався навіть на початку XVIII ст. Принаймні, 1711 року його ще бачив датський посланник Юст Юль. До 1793 року Дунаєвеччина, як і Поділля, входили до складу Речі Посполитої. Власники Михайлівки-Блищанівки збудували замок, граф Ігнатій Сцібор Мархоцький у Миньківцях умурував своє житло з підсобними помешканнями на підвищенні Бальмонт у красивих палацах проживали Орловські в Маліївцях, Скибневські в Голозубинцях, Володидєвські в Макові, Красинські в Дунаївцях. У XVIII-XIX

століттях з'явилися Малівецький, Михайлівський, Дунаєвецький, Голозубинецький і Маківський парки. У палаці відомого природознавця Стефана Маковецького в Михайлівці була прекрасна картинна галерея, бібліотека й архів, в яких працювали краєзнавець Юзеф Ролле, письменник Генріх Сінкевич.

Не обминули Дунаєвеччину події визвольної війни 1648-1654 рр., турецька окупація 1672-1699 рр, повстанські акції опришків, У. Кармелюка, революції 1905-1907, 1917 рр, національно-визвольна боротьба 1917-1920 рр. Глибокий карб залишили голодомори, репресії, Велика Вітчизняна війна, яка забрала на фронтах і в тилу більше 20 тисяч жителів.

На історичному полотні краю виринають постаті борборників українства Данила, Герасима, Мелетія Смотрицьких, дітей колоністів з Польщі Владислава Заремби, музиканта, педагога й композитора, автора романсу “Дивлюсь я на небо”, з Чехії – Франца Лендера, винахідника й конструктора першої в Росії зенітної 76-мм гармати, просвітників О.Богацької, П.Бутовського, С.Риндика, Героїв Радянського Союзу Атаманчука Г.К., Бачинського Д.Г., Майдана М.С., Рогульського Ф.М., Героїв Соціалістичної Праці Антонової Б.П., Глевич Л.М., Мазур М.М., Стеньгача В.В. Дунаєвеччину уславили своєю подвижницькою працею академіки-медики Яновський Ф.Г., Чекман І.С., Нейко Є.М., Чорнобривий М.П., член-кореспондент Національної академії наук України, доктор історичних наук, професор Шевченко Ф.П., композитор Ластовецький М.А., народний художник України Музика О.Ф., художники Ганушкевич Ц.М., Кушнір В.В., Мاستикаш М.В., Шістер А.Н., Заслужені вчителі України Березіна Ф.Й, Березін В.Б., Лазарук Т.І., Магера В.Н., Неселовська Я.П., Паштепа І.П., Риндик С.Д., Скобелев М.С., Хоменко Г.П., Заслужені лікарі України Лисюк О.Д., Понцак І.М., Садлій В.С., Заслужений працівник культури Шевчук Д.В., письменники Бабляк В.С., Коляновський А.М., Магера М.Н., Сварник І.І. та багато інших славетних земляків

24 серпня 1991 року Україна, а разом з нею і Дунаєвеччина, розпочали відлік нової доби. Життя стало

бурхливим, динамічним, нерідко-непередбачуваним. 2003 рік райцентр урочисто відзначив 600-річчя з часу першої згадки. Відбувається переустрій економіки, політичного і духовного життя. Посилився інтерес до власного історичного коріння. З'явилися нові пам'ятники, нові імена. Довідник “Дунаєвеччина в іменах”, який звичайно не охоплює всього кола яскравих особистостей і є своєрідним зачином серії видань, дасть можливість вам відкрити для себе невідомі сторінки, цікаві біографії людей, що залишили помітний слід в історії Дунаєвеччини.

Державні і громадські діячі

Вінський Йосип Вікентійович

Політичний і громадський діяч України. Народився 1955 року на хуторі Федорівка. Дитинство і юність провів у селі Лошківці Дунаєвецького району. Освіту здобув у Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті. До 1991 року працював у ЦК комсомолу України, Хмельницькому обкомі Компартії України. Є одним із засновників та фундаторів Хмельницької обласної організації Соціалістичної партії України, делегат установчого з'їзду СПУ. 1998 року став першим секретарем Політради СПУ. Народний депутат чотирьох скликань. Живе і працює в Києві.

Затонський Володимир Петрович (1888 – 1938)

Державний і партійний діяч, академік, перший нарком освіти Радянської України.

Народився 1888 року в с. Лисець у сім'ї волосного писаря. Навчався в Кам'янець-Подільській гімназії, Київському університеті. Рано прилучився до революційної діяльності.

Брав активну участь у консолідації більшовицьких сил, створенні Комуністичної партії України. Був членом Реввійськради ряду армій і фронтів, членом Президії ЦВК СРСР і ВУЦВК, наркомом освіти України, членом Політбюро, секретарем ЦК КП(б)У. Став жертвою репресій.

Література:

Про В.П. Затонського

- Затонский Владимир Петрович //БСЭ.- 3-е изд.- М., 1972.- Т.9.- С.387.
- Затонський Володимир Петрович //УРЕ.- 2-ге вид.- К., 1979.- Т.4.- С.221.
- Медведюк Г. Затонські: Батько і син академіки // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник наук.-краєзнав. праць. - Кам'янець-Подільський, 2003.- Вип. III. - С. 268-270.

- 📖 Морозов В.А. Володимир Петрович Затонський.- К.: Політвидав України, 1967.- 242с.
- 📖 Нестуля О.О. В.П. Затонський і проблеми збереження історико-культурної спадщини українського народу // Тези доповідей республ. наук. конференц: “Дунаївці: їх роль і місце в історії Поділля”.- Дунаївці, 1993.- С. 123.
- 📖 Прокопчук В. З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С.18-23.
- 📖 Прокопчук В.С., Телячий Ю.В. Лисець: Історико-краєзнавчий нарис.- К.: Рідний край, 1998.- С. 41-43.

Марчак Микола Макарович (1903 – 1938)

Народився в селі Залісці Дунаєвцького району, освіта вища, член ВКП(б), громадський і політичний діяч Радянської України. Працював заступником наркома освіти, а 1938 року – заступником голови Ради Народних Комісарів УРСР. Репресований і розстріляний.

Література: Про М.М. Марчака

- 📖 Великий терор на Хмельниччині.- Хмельницький, Літературна спілка “Поділля”, 1997.- С. 69-78.
- 📖 Чверть години на долю людини: [Про земляка М. Марчака] // Дунаєвцький вісник.- 2003.- 25 груд.

Чекман Михайло Костянтинович (1946-2002)

Народився в селі Чаньків Дунаєвського району в селянській сім'ї.

Закінчив Кам'янець-Подільський індустріальний технікум та Львівський політехнічний інститут, 1999 року - Хмельницький інститут регіонального управління та права. У 2001 році став Почесним професором Технологічного університету Поділля.

Трудова біографія пов'язана з рідним Подільським краєм, де яскраво розкрився його організаторський характер. Працював слюсарем, інженером-електриком, заступником начальника цеху на заводі "Катіон", з 1976 року - інструктором, завідувачим промислово-транспортним відділом Хмельницького міськкому партії, головою міського комітету народного контролю. З 1981 року - заступник голови Хмельницького міськвиконкому. У 1990 році обраний головою Хмельницької міської Ради народних депутатів. З 1998 року - Хмельницький міський голова.

За участю Чекмана М.К. створена асоціація міст Хмельниччини, яку він очолював. Його діяльність по розвитку місцевого самоврядування, забезпеченню соціально-економічного розвитку й духовного життя міста Хмельницького відзначена 1997 року орденами "За заслуги" III ступеня, рівноапостольного князя Володимира Великого II ступеня та ювілейним орденом "Різдво Христове-2000" II ступеня, почесним званням "Заслужений працівник соціальної сфери України",

срібною медаллю "10 років незалежності України" II ступеня, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

Трагічно загинув 21 липня 2002 року.

Література:

Про М.К. Чекмана

- 📖 Беченко К.К. М. К. Чекман – наш славетний земляк // Дунаєвщина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник наук.-краєзнав. праць.- К.-Дунаївці – Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2003.- Вип. III. - С. 279-280.

Герої Радянського Союзу

Атаманчук Григорій Климентійович
(1922 - 1994)

Народився в селі Тернава Дунаєвського району. Репресії 30-х погнали батьків на Кавказ. Навчався в залізничному технікумі.

Війна оголила криваві наслідки репресій — не вистачало кадрів, і Григорія, що закінчив два курси

технікуму, направили в Астраханське військове піхотне училище. Навчання велося по скороченій програмі, у грудні 1941 р. молодший лейтенант прийняв взвод мінометників. Бої в районі Сталінграда, поранення. Після госпіталю повернувся в свою 75-у гвардійську стрілецьку дивізію. Визволяв Україну.

1943 р. за форсування Дніпра, утримання плацдарму Григорій Климентійович удостоєний звання Героя Радянського Союзу. Бойовий шлях проліг до Берліна і обірвався 14 квітня 1945 року біля Одера, де був важко поранений. Перемогу зустрів у госпіталі.

Працював на залізниці. Мав звання Почесного залізничника. Не раз приїжджав на Дунаєвеччину, у рідну Тернаву.

Література:

Про Г.К. Атамачука

- 📖 Герои Советского Союза: Краткий биографический словарь: В 2-х томах.- М.: Воениздат, 1987.- Т.1.-С. 86.
- 📖 Лучков О. На батьківщині героя// Ленінським шляхом.- 1990.- 12 травня.
- 📖 Осадчук М. Я такий радий зустрічі// Ленінським шляхом.- 1990.- 12 травня.
- 📖 Прокопчук В.С. Дунаєвеччина в роки Великої Вітчизняної війни.- Дунаївці, 1990.- С. 18-19.
- 📖 Прокопчук В.С. З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С. 39-49.
- 📖 Прокопчук В.С. Герой з Тернави// Ленінським шляхом.- 1990.- 22 лютого.
- 📖 У літературно-мистецькій вітальні [про зустріч з Г.К. Атамачуком]// Ленінським шляхом.- 1990.- 14 квітня.

Бачинський Дмитро Григорович

Народився 1920 року в Смотричі Дунаєвцького району. 1938 року вступив до 1-го Київського артилерійського училища, 1941-го став кадровим офіцером і був направлений в Білорусію, у місто Ліда. 22 червня 1941 року 152-мм гаубиці Д. Г. Бачинського відкрили вогонь по противнику. Бої за боями. Оборона Москви, битва на Курській дузі.

У час визволення України його батарея, що входила до 116-ої важкої гаубичної бригади, звільняла Житомир, Старокостянтинів, Чемерівці. Форсував Віслу, утримував плацдарм на Одері. Один із драматичних епізодів стався 26.01.1945 р. У бою в районі населеного пункту Лінден, що у Польщі, коли гітлерівці обійшли його Н П, Бачинський Д.Г. викликав вогонь на себе.

Звання Героя Радянського Союзу отримав 10 квітня 1945 року. Нагороджений орденом Леніна, Вітчизняної війни I і II ступенів, двома орденами Червоної Зірки, медалями.

Генерал-майор Д.Г. Бачинський живе у Львові.

Література: Про Д.Г. Бачинського

📖 Глевич Л.П. Останні штурми героя-земляка Бачинського Д. Г. //Дунаєвщина очима дослідників, учасників і

свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'янець-Подільський, 2000.- Вип. II.-С. 44-45.

📖 Герои Советского Союза: Краткий биографический словарь: В 2-х т.- М.: Воениздат, 1987.- Т.1.- С. 131-132.

📖 Макухин М. Е. Бачинский Дмитрий Григорьевич // Гордость и слава Подолии.- Львов, 1985.- С. 36-38.

📖 Прокопчук В.С. Дунаєвеччина в роки Великої Вітчизняної війни.- Дунаївці, 1990.- С. 20-23.

📖 Прокопчук В.С. З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С. 50-57.

Майдан Марко Степанович

(1913 – 1945)

Дитинство пройшло в селі Пушкарівка на Сумщині, де народився 1913 року.

Після закінчення семирічки вступив до машинобудівного технікуму. Навчався на робфаці, у Сумському педінституті. 1937 року, після закінчення природничого факультету, був направлений учителем хімії та біології у Великожванчицьку середню школу на Дунаєвеччині. 1940 року був призваний до армії, але скоро звільнений за станом здоров'я.

Воював. Після першого бою одержав медаль «За бойові заслуги», незабаром— «За відвагу» та орден Червоної Зірки.

14 липня 1944 року під час форсування Німана в районі Лунни виключну стійкість і мужність проявили бійці 2-го стрілецького батальйону 433-го стрілецького полку 64-ої стрілецької дивізії 49-ої армії. Сім воїнів із цього батальйону, і серед них М. С. Майдан, під вогнем противника на підручних засобах першими переправилися на протилежний берег річки і там закріпилися. Упродовж доби відбили 12 контратак гітлерівців. Важко поранений Марко Степанович продовжував вести вогонь і знищив 25 фашистів. По дорозі до госпіталю довідався, що комдив генерал-майор Шкрильов підписав подання про присвоєння сімом відважним звання Героїв Батьківщини.

У лютому 1945 року дружині прийшла похоронка. А 24 березня 1945 року Указом Президії Верховної Ради СРСР рядовому 433 стрілецького полку 64 стрілецької Могилівської дивізії Майдану Марку Степановичу було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Література:

Про М.С. Майдана

- Герои Советского Союза: Краткий биографический словарь: В 2-х т.- М.: Воениздат, 1988.- Т.2.- С. 12.
- Бугай Е. М. На плацдарме за Неманом (Про Майдана М.С.) //Гордость и слава Подолии.- Л., 1985.- С. 144-146.
- Прокопчук В.С. Дунаевичина в роки Великої Вітчизняної війни.- Дунаївці, 1990.- С. 24-27.
- Прокопчук В.С. З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С. 58-66.

Рогульський Франц Миколайович (1914-1985)

Народився в селі Зеленче. Батьки з діда прадіда — селяни, гарні господарі. У рік, коли Франц закінчував початкову школу, батьків несправедливо було вислано в Канадакшу.

1933 року закінчив радіотехнікум і поступив у школу цивільної авіації.

1939 року був зарахований до Харківського військового авіаційного училища, де досконало освоїв професію військового льотчика.

Бойовий шлях розпочав під Москвою, де дислокувалася 8-ма гвардійська дивізія 2-го гвардійського корпусу авіації далекої дії. Франц Миколайович одержав призначення в 19 авіапункт. Згодом очолив ескадрилью. Бойове хрещення пройшов під Сталінградом. А далі — бої за визволення Києва, Ленінграда, Одеси, Севастополя, інших населених пунктів України та Білорусії.

У роки війни Рогульський пробув у повітрі 3557 годин — 148 повних діб. Нагороджений орденами Леніна, Червоного Прапора, Вітчизняної війни I ступеня. Червоної Зірки, медалями.

За проявлений героїзм, сміливість і наполегливість при виконанні бойових завдань Указом Президії Верховної Ради СРСР від 19 серпня 1944 року командир ескадрильї

19-го гвардійського авіаційного полку далекої дії гвардії капітан Рогульський Франц Миколайович був удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

Література:

Про Ф.М. Рогульського

- 📖 Герои Советского Союза: Краткий биографический словарь: В 2-х т. - М.: Воениздат, 1988.- Т.2.- С. 360.
- 📖 Бугай Е. М. Разящие залпы (Про Рогульського Франца Николаевича) //Гордость и слава Подоли.- Л., 1985.- С.212-215.
- 📖 Прокопчук В.С. Дунаєвеччина в роки Великої Вітчизня-ної війни.- Дунаївці, 1990.- С. 28-30.
- 📖 Прокопчук В.С. З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С. 67-76.

Герої Соціалістичної Праці

Антонова Броніслава Петрівна
(1923 - 1981)

Народилася в селі Чаньків. Краща доярка колгоспу “Маяк”. Герой Соціалістичної Праці (1973). Її досягнення

були представлені на Всесоюзній виставці народного господарства СРСР. Тривалий час передовим дояркам району вручався приз імені Б.П.Антонової.

Була відзначена багатьма державними нагородами, зокрема, двома орденами Леніна.

Література: Про Б.П. Антонову

- Герої Соціалістичної Праці Дунаєвеччини: Бібліографічний список.- Дунаївці, 1989.
- Михайлівський Т. Антонова Броніслава Петрівна //Ленін. шляхом.- 1981.- 4 черв.

Боднар Олександр Юхимович

Народився 1941 року в селі Балин Дунаєвечського району.

Після закінчення Балинського СПТУ-6 1958 року по комсомольській путівці їде працювати на цілину. Прийняли його механізатором в колгосп “Індустріальний” Нурільського району Карагандинської області. Незабаром приходять перші успіхи. Його нагороджують Почесною Грамотою Верховної Ради Казахської РСР, заносять до Книги Пошани республіки. 1971 року нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, а через три роки – орденом Леніна. В березні 1974 року йому присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці. Так Батьківщина відзначила сумлінне ставлення до праці Олександра Юхимовича Боднаря.

Література:
Про О.Ю. Боднаря

📖 Колісник С. Герой із Балина //Ленінським шляхом.-
1980.- 7 жовтня.

Глевич Леонтина Лук'янівна

Народилася 1938 року в селі Нестерівці Дунаєвського району.

Працювала телятницею, у рільничій бригаді колгоспу “Дружба”, з 1955 року - дояркою. Саме тут найбільше проявилися її любов до професії, наполегливість і працьовитість.

Її рекордний надій – понад 7 тисяч кілограмів молока від кожної корови. За досягнуті успіхи 1971 року удостоєна звання Героя Соціалістичної Праці.

Згодом очолила тваринницьку ферму у рідному колгоспі “Дружба”.

Література:
Про Л.Л. Глевич

📖 Герої Соціалістичної Праці Дунаєвщини: Бібліографічний список.- Дунаївці, 1989.

- 📖 Зубчевський А. Червоний рубіж //Молодь України.- 1971.- 14 серпня.
- 📖 Перша на Поділі (Доярка, яка надоїла від кожної закріпленої корови по 7780 кг молока) //Радянське Поділля.- 1980.- 1 січня.

Мазур Марія Миколаївна

Народилась 1935 року в селі Міцівці Дунаєвського району. Закінчила Міцівецьку школу, працювала ланковою. Не раз відзначалася. Та найбільш вагомих успіхів досягла, працюючи дояркою.

За високі надої молока нагороджена орденом Леніна, а 1966 року удостоєна звання Героя Соціалістичної Праці.

З 1972 року очолювала колгосп ім. Войкова в с. Вихрівка, залишила господарство в зразковому стані.

Література:

Про М.М. Мазур

- 📖 Лисенко В. Якщо в серці неспокій: Про доярку колгоспу “Росія” с. Міцівці М. Мазур //Радянське Поділля.- 1965.- 18 травня.

- 📖 Бутченко Ф. Правильна лінія: Про Героя Соціалістичної Праці доярку колгоспу “Росія” М. Мазур //Працею звеличені.- К., 1967.- Кн. 2.- С. 13-15.
- 📖 Герої Соціалістичної Праці Дунаєвщини: Бібліографічний список.- Дунаївці, 1989.
- 📖 Куницька М. Про сьогодні – правдиво, пристрасно // Радянське Поділля.- 1988.- 10 лютого.

Стеньгач Віталій Володимирович (1922-1996)

Народився в селі Турчинці Городоцького району. Закінчив Севастопольське вище військово-морське училище. У роки Великої Вітчизняної війни служив на кораблі “Червона Україна” на Північному флоті.

У повоєнні роки працював учителем, в органах держбезпеки, 1961 року очолив колгосп “Україна” с. Маків Дунаєвського району і вивів господарство у число кращих у республіці. Колгосп був нагороджений орденом Леніна, а його голова 1966 року удостоєний звання Героя Соціалістичної Праці .

Література: Публікації

- 📖 Стеньгач В.В., Олійник В.Й. Передовий досвід виробництва яловичини.- К.: Урожай, 1965.- 56с.

 Стеньгач В. Не тот теперь Маков //Образ жизни, рождённый Октябрем.- К., 1977.- С. 62-69.

Про В.В. Стеньгача

 Бутченко Ф. Світанки господаря: Про В.Стеньгача // Працею звеличені.- К., 1971.- С. 265-268.

 Герої Соціалістичної Праці Дунаєвеччини: Бібліографічний список.- Дунаївці, 1989.

 Мацевич А. Маківський колос: Нарис.- К.: Дніпро, 1982.- 71с.

Вчені

Смотрицький Герасим Данилович
(перша пол. 16 ст. – 1594)

Народився в Смотричі Дунаєвецького району. Громадський діяч, учений, педагог, письменник. До 1576 року займав посаду писаря в Кам'янці-Подільському. З 1578 р. – перший ректор Острозької школи. Разом з І. Федоровим видав Острозьку біблію, інші книги.

Література:

Про Г. Смотрицького

 Просвітителі з Поділля.- Дунаївці, 1992.- 24с.

 Прокопчук В. Ректор Острозької академії// Рад.Поділля.- 1992.- 4 січня.

 Смотрицький Герасим Данилович// УРЕ.- 2-ге вид.- К., 1983.- Т. 10.- С. 280.

Смотрицький Мелетій Герасимович (близько 1578 - 1634)

Народився в Смотричі Дунаєвецького району. Письменник, учений-філолог, церковний та освітній діяч.

Закінчив Острозьку академію, Віленську єзуїтську академію, слухав лекції у Вроцлавському, Лейпцігському, Нюрнберзькому, Віттенберзькому університетах.

Автор полемічного твору “Тренос”, підручника старослов’янської мови “Грамматика слов’янська”, виданого 1619 р. і названого М. В. Ломоносовим “воротами ученості”, інших полемічних, художніх творів.

Література: Твори

📖 Смотрицький М. Грамматика словенскія правильное синтагма: Факсимільне видання “Грамматики” 1619 року.- К., 1979.

Про М.Г. Смотрицького

📖 Смотрицький Мелетій //УРЕ. Вид. друге.- К., 1983.- Т.10.- С. 280.

📖 Кухльовський В. Полемісти в обороні українства// Джерело.- 2000.- січень.

📖 Просвітители з Поділля.- Дунаївці, 1992.- 24с.

📖 Прокопчук В.С. Я спасіння шукав для народу// З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С. 3-10.

- 📖 Прокопчук В.С. Ще раз про дату народження Мелетія Смотрицького// Дунаєвецький вісник.- 1997.- 22 листопада.
- 📖 Прокопчук В.С. Подільський період в житті Смотрицьких// Дунаєвецький вісник.- 1997.- 4 грудня.

Бабляк Дмитро Євгенович

Народився 1930 року в селі В.Жванчик Дунаєвецького району.

Лікар, доктор медичних наук, професор. Працював у клініці торакальної хірургії. Високу оцінку праці хірурга Бабляка дали академіки М. Амосов, О. Шалімов та інші. Проживає у Львові.

Бабійчук Микола Васильович
(1938 – 1984)

Народився в селі Блищанівка Дунаєвецького району. Кандидат сільськогосподарських наук. Закінчив Блищанівську семирічку, Рахнівську десятирічку.

Протягом 1955-1960 рр. навчався на зоотехнічному факультеті Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту. З березня 1964 по квітень 1967 навчався в аспірантурі на кафедрі годівлі сільськогосподарських тварин Української сільськогосподарської академії в м. Києві.

1968 року захистив дисертацію.

1967-1971 років працював старшим науковим співробітником відділу технології кормів і годівлі сільськогосподарських тварин науково-дослідного інституту землеробства і тваринництва західних районів України, з 1971 по 1973 – на науковій роботі в Тернополі, потім в Українському науково-дослідному інституті кормів у місті Вінниці. Тут отримав ряд авторських свідоцтв.

Микола Васильович був організатором і активним учасником багатьох з'їздів, наукових конференцій і симпозіумів всесоюзного та міжнародного масштабу.

Трагічно загинув у 1984 році.

Література: Про М.В. Бабійчука

- 📖 Михайловська Л.А. М.В. Бабійчук – учений-аграрій з Блищанівки // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Зб. наук.-краєзн. праць.- К.- Дунаївці - Кам'янець-Подільський, 2000- С. 223-224.
- 📖 Прокопчук В.С. Два села – одна доля.- Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2001.- С. 195-196.

Богацький Павло Олександрович
(1883-1962)

Палкий поборник української незалежності, військовик, письменник, журналіст, вчений, син нестеровецького на Дунаєвеччині священика О.Г. Богацького. Середню освіту здобував у Подільській духовній семінарії, 1906 року закінчив офіцерську школу у Вільно. Служив у Ромнах на Полтавщині. За революційну діяльність заарештований, з царської армії звільнений. З 1907 по 1914 рік разом з Микитою Шаповалом видавав “Українську хату”. Навколо журналу об’єднувались й публікувались В. Винниченко,

М.Вороний, А. Животюк, М. Євшан, Г. Журба, О. Коваленко, Б. Лепкий, М. Рильський, П. Тичина, С. Черкасенко. 1914 року Богацький П.О. був заарештований і висланий до Сибіру.

До Києва повернувся з падінням царизму. У квітні 1917 року секретарював на I Українському Національному Конгресі. За рекомендацією товариша й однодумця М. Шаповала, як військовий, був призначений начальником столичної та Київської повітової міліції, відповідав за правопорядок. Був заарештований німецькими окупаційними властями наприкінці квітня 1918 року і звільнений в результаті повстання й приходу до влади Директорії. Призначений столичним отаманом. Брав участь у боях з ворогами УНР навіть тоді, коли військова частина Столичного отамана була реорганізована в Кіш охорони Республіки. У червні 1919 року разом з урядом прибув до Кам'янець-Подільського. А коли в листопаді армія УНР відійшла за Збруч, обійняв посаду архіваріуса Кам'янець-Подільського державного українського університету. З поверненням українського війська став Кам'янецьким повітовим комісаром. 1920 року разом із штабом Головного отамана покинув Україну.

42-річний еміграційний період провів у Львові, Польщі, Відні, Берліні, 1949 року перебрався до Австралії.

У ті часи був відомий як письменник – автор книги новел “Камелії”, повістей “Під баштою із слонової кості”, “На горбах Поділля”, “З пережитого” тощо. Залишив глибокий слід в науці. 1929 року став співробітником Українського соціологічного інституту, завідуючим Кабінетом Шевченкознавства, залишив сотні праць з історії літератури, культури, українознавства. Досліджував творчість Т.Г. Шевченка, редагував і видав твори Григорія Чупринки. Серед його наукових розвідок – статті “Нове про Шевченка 1924-1927” (Львів, 1927), “Кобзар Тараса Шевченка, виданий в Празі 1876 до 1926” (Прага, 1926), “Нове про Шевченка”: огляд за рр.1927-1929” (1935). За реакцією П.Богацького та В.Дорошенка в Празі побачили світ “Поезії Т.Г. Шевченка”

(1930), а 1942 року – “Кобзар Тараса Шевченка за 100 років 1840-1940”. За наукову працю удостоївся ступеня доктора “Гоноріс кауза” по соціології.

В Австралії стояв біля витоків австралійського відділення Наукового товариства ім. Т.Шевченка, підготував “Малу літературну енциклопедію”, десятки наукових праць опублікованих у наукових збірниках, часописах, зокрема – “Вільній думці”. Помер 22 грудня 1962 року. Його ім’я й науково-літературна спадщина поступово повертається в Україну.

Література:

Про Богацького П.О.

- Прокопчук В.С. Краєзнавство в діаспорі: українознавчі студії в Австралії //Історія України. Маловідомі імена, події, факти (Збірник наукових статей).- К.: Рідний край, 1999.- Вип.6.- С. 34-41.
- Прокопчук В.С. Павло Богацький – учений, краєзнавець// Історія України. Маловідомі імена, події, факти (Збірник наукових статей).- К.: Рідний край, 1999.- Вип. 9.- С. 357-363.
- Прокопчук В.С. Павло Богацький – наш земляк з австралійської діаспори, учений, краєзнавець // Дунаєвецький вісник.- 1999.- № 79.- 4 листопада, № 80 .- 6 листопада
- Прокопчук В.С. Павло Богацький – повернення в Україну// Вільна думка (Австралія).- 2000.- С. 14-15.
- Архіви/ Зібрав Левко Богацький.- Сідней (Австралія), 2003.- 360с.

Богацький Дмитро Олександрович (1882-193?)

Син нестеровецького священика О.Г. Богацького, старший брат Павла. У родині Богацьких було десятеро дітей, всі отримали середню освіту, дехто й вищу. У роки національно-визвольних змагань всі вони стали на бік незалежної України, за що переслідувались: Ліда й Борис 1922 року були розстріляні чекістами, Микола, Михайло, Олена піддавалися арештам, Дмитро й Георгій вимушені були емігрувати.

Дмитро Олександрович навчався в Подільській духовній семінарії, 1909 року закінчив природничий факультет Дерптського університету. У роки I світової війни служив санітаром. 1919 року працював у Києві перекладачем у газеті “Останні вісті”, а згодом - у Бюро української преси. З приходом денікінців перебрався до Нестерівці, був заарештований чекістами у справі брата Павла, але відпущений.

3 грудня 1920 року – у Кам’янці-Подільському: спочатку помічник завідуючого земельним відділом міськкомунгоспу, потім – викладач педкурсів робфаку, хімічного технікуму, сільськогосподарського інституту. Як відомий учений-природознавець входив до ініціативної групи по заснуванню Наукового товариства Всеукраїнської академії наук у Кам’янці-Подільському, очолював його природничо-математичну секцію, був казначеєм, заступником голови і найтриваліший період, 1926-1928рр., - головою товариства. Видав перший том “Записок” Товариства, часто публікував свої наукові статті.

З початком репресій у справі так званої “Спілки визволення України” не раз зазнавав критики, розгляду на комісіяx. 31 січня 1930 року був заарештований, звинувачений в антирадянській агітації, контрреволюційній діяльності і 25 лютого засуджений на 5 років таборів. Дальшу долю Д.О. Богацького поки що встановити не вдалося.

Література:

Про Богацького Д.О.

- 📖 Прокопчук В.С. Трагічна доля Д. Богацького – голови Кам’янець-Подільського наукового товариства // Педагогічний вісник.- 2003.- №1 (16).- С. 34-36.
- 📖 Прокопчук В.С. Богацькі з Нестерівців// Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Зб. наук.-краєзн. праць.- К.- Дунаївці - Кам’янець-Подільський: Абетка-Нова, 2003.- С.259-263.
- 📖 Прокопчук В.С. Трагічна доля Дмитра Богацького// Архіви/ Упоряд. Левко Богацький.- Сідней (Австралія), 2003.- С.191-197.

Гай-Нижник Павло Павлович

Народився 28 травня 1971 року в місті Дунаївці. Кандидат історичних наук. З 2004 р. доцент кафедри історії та теорії держави і права Національної академії державної

податкової служби України, з 2005 р. – докторант Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Коло наукових інтересів – історія України першої половини ХХ ст., історія світової та української політичної думки, історія національно-визвольних змагань 1917 – 1920рр., історія вітчизняної соціально-економічної та фінансової політики, біографістика та історія українського монархічного руху.

Автор близько ста наукових праць та збірки поезій “Згадуй мене. Лірика кохання” (Київ, 2006).

Література:

Публікації:

- Гай-Нижник П. Документальні джерела і матеріали до історії фінансової політики уряду Української Держави (29 квітня – 14 грудня 1918 р.). Довідник. - Київ, 2004. - 47с.
- Гай-Нижник П. Податкова політика Центральної Ради, урядів УНР, Української Держави, УСРР (1917 – 1930 рр.). – Київ, 2006.- 316с.
- Гай-Нижник П. П. Фінансова політика уряду Української Держави Гетьмана П. Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: Спеціальність 07.00.01 – Історія України. - Київ: Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, 2000. - 20 с.
- Гай-Нижник П. П. Гутник Сергій Михайлович // Енциклопедія сучасної України.- К.: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. - Т.6.- С.632.
- Гай-Нижник П. Заснування Українського Державного банку і стан приватних кредитових закладів в УНР та Українській Державі (Гетьманаті) у 1917 – 1918 рр. // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: Збірник статей. - К.: Інститут історії України НАН України, 2006. - Вип. 10.- С. 72-83.

- 📖 Гай-Нижник П. П. З історії створення Державного Герба та Печатки Української Держави Павла Скоропадського // Архіви України. - 2001. - № 6.
- 📖 Отт-Скоропадська О., Гай-Нижник П. Павло Скоропадський: коротка хроніка життя (1873-1945) // Скоропадський П. Спогади. Кінець 1917 - грудень 1918. - Київ; - Філадельфія, 1995.- С.35-43.
- 📖 Гай-Нижник П. Шатавське летовище (З історії зародження військово-повітряних сил Української Галицької армії) // Дунаєвецький вісник. - 2004. - № 79. - 7 жовтня.

Про П.П. Гай-Нижника

- 📖 Молоді науковці Дунаєвеччини [Павло П. Гай-Нижник]// Дунаєвецький вісник.- 2004.- 4 верес.

Дарманський Микола Миколайович (1945 - 2005)

Народився в селі Колодівка Кам'янець-Подільського району Хмельницької області в родині вчителя.

Після закінчення Іванковецької СШ Дунаєвецького району упродовж 1962-1972 рр. навчався на фізико-математичному

факультеті Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту ім. В.П.Затонського.

Кандидат педагогічних наук (1998), Заслужений працівник народної освіти України (1995), Відмінник народної освіти України (1981). Нагороджений медаллю А.С.Макаренка (1986), орденом «Знак Пошани» (1987), почесною відзнакою товариства «Україна-світ» (2001), Почесною Грамотою Верховної Ради України.

Автор 30 науково-педагогічних, методичних праць та посібників з теорії та історії освіти.

Література: Праці

- Дарманський М. М. Соціально-педагогічні основи управління освітою в регіоні.- Хмельницький: Поділля, 1997.- 384с.
- Дарманський М.М., Телячий Ю.В., Шумлянська Л.Ф. 80 років освітнього шляху. Сторінки історії Хмельницького педучилища, педколеджу, гуманітарно-педагогічного інституту.- Хмельницький: Поділля, 2001.- 132с.
- Дарманський М.М., Телячий Ю.В. З вірою в Україну. Маргарита Борзаківська .- Хмельницький: ЯРМОРОК, 2004.- 70с.

Про М.М. Дарманського

- Прокопчук В.С. Монографія нашого земляка Миколи Дарманського// Дунаєвецький вісник.- 1997.- 4 грудня.

Дунець Лілія Михайлівна

Народилась 28 серпня 1961 року у м. Дунаївці в родині журналістів. З батьками і старшим братом проживала у м. Красилові. З 1970 року по теперішній час – у м. Хмельницькому.

1986 року закінчила Одеський державний педагогічний інститут ім. К. Ушинського.

2001 року захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук. У 2003 році – присвоєно звання доцента кафедри педагогіки та психології Хмельницького національного університету.

З 2004 року по теперішній час – директор Хмельницького регіонального відділення Київського інституту міжнародної економіки та підприємництва.

Література:

Праці

- 📖 Психологія спілкування: Навчальний посібник для студентів спеціальностей “Соціальна педагогіка” та “Практична психологія”.- Хмельницький: ТУП, 2003.- 142с.
- 📖 Психологія спілкування: Методичні вказівки для самостійного вивчення курсу студентами спеціальності “Соціальна педагогіка” .- Хмельницький: ХНУ, 2004.- 129с.

- 📖 Поведінка особистості – складова професійної діяльності. Збірник наукових праць.- К.: КДПУ ім. М. Драгоманова.- 2000.- № 2.- Ч.2.- С. 155-159.
- 📖 Професійне спілкування у підготовці особистості до життєвого успіху// Рідна школа.- 2000.- № 3.- С. 40-41.
- 📖 Психологічні аспекти професійної мотивації особистості. Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія.- Івано-Франківськ: Плай, 2003.- Вип. 8.- Ч.2.- С.120-128.
- 📖 Авторитет викладача у форматі професійного спрямування майбутніх соціальних педагогів. Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка.- 2002.- № 10.- С. 26-29.
- 📖 Роль професійного спілкування в профілактиці та запобіганні стресових станів// Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південного наукового Центру АПН України.- Одеса, 2000.- № 1-2.- С. 174-175.

Костриба Петро Михайлович (1925-1998)

Народився 3 липня 1925 року в с. Томашівка Дунаєвецького району в селянській сім'ї. Навчався в Томашівській початковій, Удріївській середній школах, 1947-1952 рр. – в Ужгородському державному університеті, 1952-1955 рр. - в аспірантурі Інституту історії Академії наук УРСР.

3 грудня 1955 року в Інституті історії АН УРСР захистив кандидатську дисертацію на тему “Соціалістичне перетворення і розвиток сільського господарства в Закарпатті (1945-1954 рр.)”. У продовж 1956-1961 рр. викладав історію в Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті. 1960 року отримав вчене звання доцента.

Плідними у науковому відношенні стали 1961-1967 рр. - час праці в Інституті історії Академії наук УРСР. П.М. Костриба був включений до авторського колективу, який підготував і видав трьохтомну працю “Українська РСР у Великій Вітчизняній війні”, за яку разом з іншими колегами отримав Державну премію в галузі науки.

Був співупорядником ряду документальних збірників, співавтором “Історії Української РСР” у восьми томах, автором більше 100 наукових статей.

1967 року перейшов на роботу до Київського інституту культури, обіймав посади доцента, проректора, завідуючого кафедрою історії. Працював над докторською дисертацією “Ідейно-політична робота на окупованій ворогом території України в роки Великої Вітчизняної війни”. 1990 року йому було присвоєно вчене звання професора. Фронтвик, орденоносець Костриба П.М. був популяризатором подвигу Українського народу у Великій Вітчизняній війні, носієм правди про нелегкі фронтіві дороги. Важке поранення все частіше давало відчуття себе. 12 травня 1998 року професор історії Київського державного інституту культури П.М. Костриба пішов у пам’ять.

Основні видання:

- Німецько-фашистський окупаційний режим на Україні: Збірник документів і матеріалів.- К.: Держполітвидав УРСР, 1963 (Співупорядник).
- Українська РСР у Великій Вітчизняній війні Радянського Союзу 1941-1945рр.: У трьох томах. Т.1.- К.: Політвидав України, 1967 (У співавторстві).
- Украинская ССР в Великой Отечественной войне Советского Союза 1941-1945гг.: В трех томах. Т.1. (Второе, дополненное и доработанное издание).- К.: Политиздат Украины, 1975 (В соавторстве).
- Історія Української РСР: У восьми томах, десяти книгах. Т.7. Українська РСР у Великій Вітчизняній війні

Радянського Союзу (1941-1945 рр.).- К.: Наукова думка, 1977 (У співавторстві).

📖 История Украинской ССР: В десяти томах. Т.8: Украинская ССР в Великой Отечественной войне Советского Союза (1941-1945гг.).- К.: Наукова думка, 1984 (В соавторстве).

📖 Борьба трудящих за встановлення Радянської влади на Поділлі.- Хмельницький: Обласне книжково-газетне видавництво, 1957 (Співавторство).

Костриба Іван Михайлович (1930-2005)

Народився 21 березня 1930 року в с. Томашівка Дунаєвського району в селянській родині. До війни закінчив Томашівську початкову школу, 1946 року – Удрівецьку семирічну, 1949-го – Солобковецьку середню. Упродовж 1949-1953 рр. навчався на медичному факультеті Ужгородського державного університету, 1953-1955 рр. – на військовому факультеті Харківського медінституту.

Трудове життя присвятив медицині. До 1965 року служив в армії на лікарській посаді. 1965-1968 рр. навчався в аспірантурі Київського рентген-радіологічного онкологічного інституту. 1970 року захистив кандидатську дисертацію “Порівняльна характеристика рентген-радіо хірургічного методу лікування з іншими методами лікування сарком м'яких тканин”. Був старшим науковим співробітником, завідувачим відділом пухлин опорно-рухового апарату Українського державного науково-дослідного інституту онкології та радіології у м. Києві.

Т.М. Костриба – автор ряду книг, статей, наукових повідомлень.

Література:

📖 Злокачественные опухоли туловища и конечностей.- К.: Здоровье, 1981.- 196с.

Кшановський Станіслав Адольфович (1912-1990)

Доктор медичних наук, професор Київського науково-дослідного інституту туберкульозу і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського.

Народився в селі Підлісний Мукарів у селянській сім'ї. 1940 року закінчив Донецький медичний інститут. Воював на фронтах фінської та Великої Вітчизняної воєн. Упродовж 1945 - 1959 рр. працював головним лікарем Малівецького протитуберкульозного дитячого санаторію, експериментував, збирав матеріали для наукової роботи.

1959 року виїхав до Києва, працював лікарем-фтизіатром Київського науково-дослідного інституту туберкульозу і пульмонології ім. Ф.Г.Яновського. 1966 року захистив докторську дисертацію. 1972 року став професором, завідуючим дитячим відділенням цього інституту, автором багатьох наукових праць з профілактики і лікування дітей, уражених туберкульозною інтоксикацією. Професор Кшановський С.А. підготував надійну зміну - лікарів-фтизіатрів, учених з високими науковими ступенями. А ще - добру пам'ять у земляків, які не раз зверталися до нього і завжди знаходили підтримку.

Література:

Про С.А. Кшановського

- Жуковська Л. Лікар С. Кшановський – учасник руху опору // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Зб. наук.-краєзн. праць.- К.-Дунаївці - Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2003.- С. 270-274.

Лендер Франц Францович
(1881-1927)

Народився в місті Дунаївці в чеській родині, що в першій третині XIX століття прибула сюди для виробництва сукна. Інженер-винахідник. Закінчив Петербурзький технологічний інститут. У роки навчання працював креслярем, згодом інженером на Путилівському заводі. Винахідник зенітної гармати. Більшість його наукових праць опубліковані упродовж 1919-1927 рр. Був головним конструктором артилерійського управління Червоної Армії.

Поряд з великою науковою і практичною інженерною роботою вів плідотворну педагогічну діяльність. Професор Лендер Ф.Ф. очолював кафедру “Теорії лафетів” Артилерійської академії, віддав багато сил підготовці молодих інженерно-артилерійських кадрів. Видав 25 наукових праць. Особливою популярністю користувався його “Теоретичний курс стрільби зенітної артилерії”.

Помер у віці 46 років. Похований на Гатчинському цвинтарі. Справу продовжував син Володимир, автор книги про батька «Труд, равный подвигу». Архів ученого, меморіальні речі зберігає та експонує Військово-історичний музей у Санкт-Петербурзі

Література:

Про Ф.Ф. Лендера

📖 Лендер Франц Францович //Сов. военная энцикл.-М., 1977.- Т.4.- С. 598.

- 📖 Лендер Франц Францович //Военный энцикл. словарь.- М., 1983.- С. 396.
- 📖 Лендер Франц Францович //Вчені Хмельниччини: Бібліогр. покажч.- Хмельницький, 1988.- С. 52.
- 📖 Лендер В. Ф. Труд, равный подвигу: Очерк о деятельности Ф. Ф. Лендера.- М.: Воениздат, 1982.- 151с.
- 📖 Прокопчук В.С. Творець першої зенітки// Подільської землі сини.- Хмельницький: Поділля, 1993.- С.67-70.
- 📖 Прокопчук В.С. Дунаївці: Краєзнавчий нарис.- Львів: Каменярь, 1989.- С. 62.
- 📖 Прокопчук В.С. Конструктор першої зенітки// Радянське Поділля.- 1992.- 24 січня.

Мартинюк Дмитро Іванович (1942-1996)

Відомий математик, доктор фізико-математичних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1985).

Народився 11.03.1942 року в селі Іванківці Дунаєвського району. Середню освіту здобув в Іванковецькій школі, вищу у Кам'янець-Подільському державному педагогічному інституті. Працював в Інституті математики АН УРСР, Київському державному університеті.

Педагогічна діяльність Д. І. Мартинюка поєднувалась з математичною науковою працею. Підготував 9 кандидатів наук, основні результати його досліджень містяться в більш ніж 90 наукових працях, шести монографіях, присвячених сучасним досягненням теорії диференціально-різницевих та різницевих рівнянь. Його монографії внесли фундаментальний вклад у математику та її викладання.

Помер 26.10.1996 року.

Література:

Про Д. І. Мартинюка

- 📖 Прожонко А.В. Професор Д.І. Мартинюк // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник наук.-краєзнав. праць.- К.- Дунаївці - Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2003.- Вип. III. - С. 301-303.

Нейко Євген Михайлович

Народився 1932 року в селі Смотрич Дунаєвського району.

Ректор Івано-Франківської державної медичної академії, завідувач кафедри факультетської терапії, дійсний член АМН України, професор, лауреат Державної премії України в

галузі науки і техніки, Заслужений працівник вищої школи України.

Є.М. Нейко – автор 6 винаходів, понад 66 рацпропозицій. Підготував 10 докторів і 33 кандидатів медичних наук. опублікував понад 560 наукових праць, автор і співавтор 22 монографій.

Література: Про Є.М. Нейка

- Семотюк М.М. Я син землі твоєї // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Зб. наук.-краєзн. праць.- К.- Дунаївці - Кам'янець-Подільський, 2000.- С. 242-244.
- Хто є хто на Хмельниччині: Довідково-бібліографічне видання.- К.: АТ “Книга”, 2003.- Вип. I.- С. 171.

Оліневич Валентин Олександрович (1939-1991)

Відомий вчений, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Народився 17 жовтня 1939 року в селі Катеринівка Дунаєвцького району. Закінчив Миньковецьку середню школу, Кам'янець-Подільський сільськогосподарський інститут, аспірантуру Української сільськогосподарської академії.

Працював у м. Рівному, досліджував проблеми екології та меліорації, став членом Ради Західного наукового центру Академії наук України з екології, раціонального природо-використання і охорони навколишнього середовища.

З 1988 року працював у Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті, продовжував займатися проблемами екології та меліорації.

Науковий доробок склав понад 150 праць.
Помер 17 червня 1991 року, похований в рідній Катеринівці.

Література:
Про В.О. Оліневича

- 📖 Алещенко М.І. Професор Валентин Олександрович Оліневич // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Зб. наук.-краєзн. праць.- Кам'янець-Подільський, 2000.- Вип. II.- С. 221-223.

Прокопчук Віктор Степанович

Народився 20 липня 1944 року в селі Блищанівка Дунаєвечького району. 1958 року закінчив Блищанівська семирічку, 1961-го - Рахнівську СШ, 1967-го - історико-філологічний факультет Кам'янець-Подільського педінституту.

Пройшов різні сходи педагогічного життя - бібліотекаря, старшого піонервожатого, учителя історії, директора Маківської СШ, завідуючого Дунаєвечьким районним відділом освіти. 1994 року захистив дисертацію, став кандидатом історичних наук, 1996-го - доцентом, з 2004 року - професором Кам'янець-Подільського

державного університету, підготував і видав 20 книг, брошур, 210 статей в наукових збірниках, журналах, 190 газетних публікацій на краєзнавчу тематику, був редактором, упорядником 8 видань.

Член-кореспондент Української академії історичних наук. Входить до складу правління Всеукраїнської спілки краєзнавців та Українського фонду культури, з 1992 року очолює Дунаєвецьку районну організацію Всеукраїнської спілки краєзнавців. Член Спілки журналістів України, член редколегій журналів „Краєзнавство” (Київ), „Педагогічний вісник” (Хмельницький), “Хмельниччина: Дивокрай” (Кам’янець-Подільський).

Науково-педагогічна праця В.С. Прокопчука відзначена п'ятьма Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, знаком „Відмінник освіти”, медаллю „За трудову доблесть” та почесним званням Заслуженого працівника народної освіти України.

Література:

Праці

- Дунаївці: Краєзнавчий нарис.- Л.: Каменярь, 1989.- 79с.
- Два села – одна доля.- Кам’янець- Подільський: Оіюм, 2001.- 272с.
- Дунаєвеччина в роки Великої Вітчизняної війни: Краєзнавчі матеріали.- Дунаївці, 1990.- 30с.
- З народних глибин: Славетні подоляни.- Хмельницький, 1991.- 98с.
- Історичне краєзнавство Правобережної України 30-х років ХХ – початку ХХІ ст.: від репресій, занепаду – до відродження й розвитку.- Кам’янець-Подільський: Абетка-Нова, 2005.- 600с.
- Краєзнавство на Поділлі: історія і сучасність.- К.: Рідний край.- 1995.- 203с.
- Прокопчук В.С., Телячий Ю.В. Лисець: Історико-краєзнавчий нарис.- К.: Рідний край.- 1998.- 96с.
- Просвітителі з Поділля.- Дунаївці, 1992.- 24с.

- 📖 Професор М.П. Чорнобривий. Нарис життя й науково-медичної діяльності.- Хмельницький, 2003.- 150с.
- 📖 Під егідою Українського комітету краєзнавства.- Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2004.- 312с.
- 📖 Славетні Дунаєвеччини: Бібліог. покажчик.- Дунаївці, 1989.- 23с.
- 📖 Стелися, зелений кудрявцю: Подільські колядки, щедрівки, гаївки.- Хмельницький, 1992.- 158с.
- 📖 Тернова стежка: нариси, оповідання.- Хмельницький, 1991.- 81с.
- 📖 Топоніми рідного краю.- К.: Рідний край, 1995.- 96с.

Про В.С. Прокопчука

- 📖 Заторжинська В., Філінюк А. За покликом серця: Нарис життя й науково - краєзнавчої діяльності В. С. Прокопчука.- Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2004.- 291с.
- 📖 Слободянюк П.Я. Культура Хмельниччини.- Хмельницький: Поділля, 1995.- С. 21, 150.

Решетюк Григорій Михайлович

Народився 1943 року в с. Сивороги Дунаєвечького району. У 1971 році закінчив Київський інститут харчової промисловості. Очолює Кам'янець-Подільський коледж, кандидат економічних наук, Заслужений працівник освіти України.

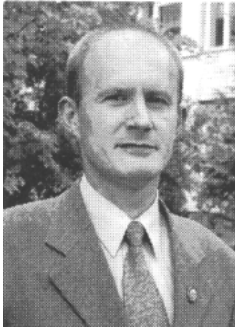
Література:

Публікації:

- Заїнчковський А.О., Решетюк Г.М. Відтворення основних фондів цукробурякового виробництва АПК// Наукові праці УДУХТ.- 1998.- Вип. 4. ч.1.- С. 53-54.
- Решетюк Г.М. Вплив фінансово-кредитного механізму на ефективність інвестицій// Кам'янецьчина в контексті історії Поділля: Науковий збірник.- Кам'янець-Подільський, 1997.- Т.1.- С. 103-104.
- Решетюк Г.М. Збалансованість основних і оборотних засобів цукробурякового комплексу Поділля// Наукові праці УДУХТ.- 1998.- Вип. 4. ч.1.- С. 53.
- Економіка підприємства харчової промисловості/ Заїнчковський А.О., Решетюк Г.М., Болдуй Г.А. та ін.: Підручник.- К.: Урожай, 1998.
- Методичні основи визначення ефективності основних фондів // Наукові праці УДУХТ.- 1998.- Вип. 5.- С. 93-96.
- Решетюк Г.М. Проблеми реформування цукробурякового комплексу Поділля// Праці 3-ї міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні інформаційні та енергозберігаючі технології життєзабезпечення людини”.- К, 1998.- Вип.3, Кн.4.- С. 7-10.
- Решетюк Г.М. Стан використання і відтворення основних виробничих фондів бурякоцукрового комплексу Поділля// Наукові записки ТАНГ.- 1999.- Вип..5.- С. 93-96.

Про Г.М. Решетюка

- Хто є хто на Хмельниччині: Довідково-бібліографічне видання.- К.: АТ “Книга”, 2003.- Вип. I.-С. 63.

Телячий Юрій Васильович

Народився 15 червня 1970 року в селі Лисець Дунаєвецького району. Закінчив Хмельницьке педагогічне училище (1989), історичний факультет Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту (1996). Працював учителем історії, директором школи, завідував магістратурою і кафедрою менеджменту освіти Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту. Кандидат історичних наук (2000). Докторант. Спеціалізується в галузі історії культури, освіти України. Опублікував понад 80 наукових праць.

Література:

Праці

- 📖 Телячий Ю.В., Прокопчук В.С. Лисець: Історико-краєзнавчий нарис.- К.: Рідний край, 1998.- 96с.
- 📖 Телячий Ю.В., Слободянюк П.Я., Чемерис Ю.С. Педагоги – жертви сталінських репресій.- Хмельницький: ПП"Прометей", 2005.- 288с.
- 📖 Телячий Ю.В., Гамрецька Г.С. Історія України: довідник для вступників до педагогічних навчальних закладів.- Хмельницький.- 2001.- 50с.
- 📖 Телячий Ю.В. Лисецька церква Різдва Пресвятої Богородиці: сторінки історії.- Кам'янець.-Подільський, 2000.- 40с.

- 📖 Телячий Ю.В., Дарманський М.М. 80 років освітнього шляху. Сторінки історії.- Хмельницький: Поділля, 2001.- 132с.
- 📖 Телячий Ю.В., Слободянюк П.Я. “Чорна дошка” України (події 1930-х років).- Хмельницький, 2001.- 26с.
- 📖 Телячий Ю.В., Завальнюк О.М. Будівництво української загальноосвітньої школи в роки національно-демократичної революції (1917-1920).- Кам’янець-Подільський: “Абетка - Нова”, 2001.- 212с.
- 📖 Телячий Ю.В., Дарманський М.М., Калинюк В.П. Дипломна робота в системі ступеневої підготовки педагогів.- Хмельницький: Вид-во ХГПІ, 2001.- 141с.
- 📖 Телячий Ю.В., Дарманський М.М. З вірою в Україну. Маргарита Борзаківська.- Хмельницький: ЯРМОРОК, 2004.- 70с., іл.
- 📖 Телячий Ю.В. Реформа української загальноосвітньої школи в роки національно-демократичної революції (1917-1920): історичний аспект.- Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича, 2000.- 16с.

Чекман Іван Сергійович

Народився 4 жовтня 1936 р. в селі Чаньків Дунаєвецького району в селянській сім'ї.

1950 року, після закінчення семи класів Чаньківської семирічної школи, поступив у Кам'янець-Подільське медичне училище. Згодом навчання продовжив у Вінницькому медичному інституті, Тернопільському. Отримав спеціальність терапевта і працював у Тернопільській області. Далі була аспірантура при Київському медінституті, захист кандидатської дисертації. Очолював кафедру фармакології. Чотири роки був директором науково-дослідного інституту фармакології і токсикології.

Зараз доктор медичних наук, професор Іван Сергійович Чекман - член-кореспондент НАН і академік АМН України, академік Нью-Йоркської академії наук, завідувач кафедри фармакології з курсом клінічної фармакології Національного медичного університету, лауреат державної премії України, автор більше 180 наукових праць, з яких - 15 монографій і підручників, 10 авторських свідоцтв.

Література:

Праці

 Чекман І.С. Клінічна фітотерапія.- К.: Вид-во А.С.К., 2003.- 552с.

Про І.С. Чекмана

 Зарицький М. Родом з Чанькова // Поділля.- 1995.- 14квіт.

 Таку б книгу в кожному сім'ю// Дунаєвецький вісник.- 2003.- № 73-74.- 13 вересня.

Чорнобривий Микола Петрович

Доктор медичних наук, професор, автор понад 300 наукових публікацій, прекрасний хірург, колишній головний лікар Хмельницької обласної лікарні, учасник Параду Перемоги в Москві. Серед його нагород – три бойових ордени і п'ять бойових медалей.

Народився 12 вересня 1918 року в селі Нестерівці Дунаєвського району. Закінчив Голозубинецький зоотехнікум, Вінницький медінститут. Працював у Староконстантинові, Хмельницькому, виконав понад 10 тисяч операцій. Уфондував і очолював Хмельницький факультет удосконалення лікарів Вінницького медінституту. Виховав ціле покоління лікарів, п'ятнадцять років очолював обласне науково-медичне товариство хірургів.

12 червня 1968 року Президія Верховної Ради Української РСР присвоїла Чорнобривому М.П. почесне звання Заслуженого лікаря Української РСР. Нагороджений орденами: Леніна, Вітчизняної війни I ступеня, Трудового Червоного Прапора, Золотою медаллю Головного комітету ВДНГ СРСР, почесною медаллю Радянського фонду миру, медаллю “Захиснику Вітчизни”, занесений до “Золотої книги України – 2000”. Розпорядженням Президента України від 26 грудня 2000 року М.П. Чорнобривому призначено довічну державну стипендію за вклад у захист Батьківщини в 1941-1945 роках, визначні заслуги і вагомий внесок у розбудову Української держави.

Нині професор М.П. Чорнобривий – викладач кількох вузів м. Хмельницького.

Література:

Праці

- Чернобровый Н.П. Воспалительные заболевания органов дыхания: Рецептурный справочник врача.- К.: Здоров'я, 1981.- 16с.
- Чернобровый Н.П., Бориско А.С., Шаталюк Б.П. Медици-нская сестра пульмонологического отделения.- 2-е изд., перераб. и доп.- К.: Здоров'я, 1986.- 80с.
- Таран В.М., Чорнобривий М.П. та ін. Посібник медичної сестри.- Хмельницький, 2005.- 300с.

Про М.П. Чорнобривого

- Полянська Б.Ф. Золоті руки хірурга Чорнобривого // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Матер. наук.- краєзн. конф.- К.: Рідний край, 1997.- С. 228.
- Прокопчук В.С. Професор Чорнобривий М.П.: Нарис життя і науково-методичної діяльності.- Хмельницький, 2003.- 152с., іл.
- Прокопчук В.С. Високоліття професора Чорнобривого// Дунаєвечський вісник.- 1998.- 17 вересня.
- Прокопчук В.С. На вершині визнання // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'янець-Подільський, 2003.- Вип. III.- С. 281-286.

Шевченко Федір Павлович
(1914 – 1995)

Член-кореспондент Національної академії наук України, доктор історичних наук, професор.

Народився 11 серпня 1914 року в місті Дунаївці. Закінчив Московський державний історико-архівний інститут. Працював начальником науково-видавничого відділу Архівного управління УРСР, завідував кафедрою архівознавства Київського університету, відділом історії країн народної демократії Інституту історії АН УРСР, заступником директора Інституту історії, директором Інституту археології АН УРСР, редагував “Український історичний журнал”.

Його науковий доробок - близько 700 наукових праць. Підготував і виховав десятки висококваліфікованих науковців. Лауреат Державної премії УРСР. Постійно підтримував зв'язок з Дунаєвчиною. Почесний громадянин міста Дунаївці. У Дунаєвецькій районній бібліотеці є кімната-бібліотека, в якій знаходяться 1600 книг з особистої бібліотеки вченого.

1997 року районною організацією Всеукраїнської Спілки краєзнавців було встановлено премію імені Ф.П.Шевченка. Цього ж року відкрито меморіальну дошку на міській середній школі № 2 та музейну кімнату Ф.П.Шевченка.

Література:

Праці

- Богдан Хмельницький на Поділлі// Тези доп. 6-ї Вінницької обл. іст.-краєзнавчої конф.- Вінниця, 1988.- С. 16.
- Історичне краєзнавство Поділля в Академії наук Української РСР// Тези доп. 5-ї Вінницької обл. іст.-краєзнавчої конф.- Вінниця, 1987.- С. 40.
- Картографічне відображення економічного розвитку Поділля в ХІХ – початку ХХ ст.// Проблеми економічної географії Поділля. Тези доп.наук.конф.- Кам'янець-Подільський, 1988.- С. 133-134.
- Лук'ян Кобилиця: З історії антифеодальної боротьби селянства Буковини в першій половині ХІХ ст..- Вид-во АН УРСР, 1958.- 205с.
- Перший вуз на Україні(і в усій Східній Європі)// Наука і суспільство.- 1967.- №7.- С. 20-24.
- Політичні та економічні зв'язки України з Росією в середині ХVІІ ст.- К.: Вид-во АН УРСР, 1959.- 498с.
- Реєстр Війська Запорізького 1649 р.- джерело історії козацтва на Україні// Іст. джерела та їх використання.- К.: Наук.думка, 1966.- Вип.2.- С.23-34.
- Чому Михайло Грушевський повернувся на Радянську Україну?// Укр. іст. журн.- 1966.- № II.- С.13-31.

Про Ф.П. Шевченка

- Апанович О. Федір Павлович Шевченко: Історик, архівіст, історіограф, джерелознавець, археограф, організатор науки, людина: Спогади та історіографічний аналіз.- К., 2000.- 180с.
- “Істину встановлює суд історії”: Збірник на пошану Федора Павловича Шевченка: В 2-х томах /Відп. ред. Г.Боряк.- К., 2004.- Том 1. Джерела.- 782с.; Том 2.Наукові студії.- 550с.
- Федір Павлович Шевченко. Біобібліографія.- К., 1989.- 105с.

- 📖 Прокопчук В.С. Федір Павлович Шевченко і Дунаєвеччина // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'янець-Подільський, 2003.- Вип.ІІІ- С.205-211.

Яновський Феofil Гаврилович
(1860 – 1928)

Народився в селі Миньківці Дунаєвечського району. Видатний вчений-медик, терапевт, академік АН УРСР.

Завідував кафедрами Одеського і Київського університетів, з 1921 по 1928 рік – Київського медичного інституту. Автор багатьох відомих праць з терапії.

Література:

Про Ф.Г. Яновського

- 📖 Історія міст і сіл Української РСР. Хмельницька обл.- К.: УРЕ, 1971.- С. 47, 259.
- 📖 Роздав людям своє життя //Подільської землі сини.- Хмельницький: Поділля, 1993.- С. 130-134.
- 📖 Яновский Феofil Гаврилович //БМЭ.- 2-е изд.- М., 1964.- Т. 35.- С. 1179.

- 📖 Яновский Феофил Гаврилович //БСЭ.- 3-е изд.- М., 1969.- Т. 30.- С. 511-512.
- 📖 Яновский Феофил Гаврилович // УРЕ.- 2-е вид.- К., 1985.- Т. 12.- С. 511.
- 📖 Бабишин С. Видатний вчений – наш земляк: [Про Ф. Яновського] //Дунаєвецький вісник.- 2005.- 13 січ.
- 📖 Прокопчук В.С. Ближче до хворої людини// Радянське Поділля.- 1991.- 23 листопада.

Краєзнавці

Захар'єв Володимир Анатолійович

Народився 17 вересня 1963 року в селі Залісці Дунаєвецького району. Закінчив Київський державний університет. 1996-1997рр. працював завідуючим краєзнавчим відділом районної станції юних туристів-краєзнавців. У грудні 1998 року очолив колектив газети “Дунаєвецький вісник”.

Член Національної спілки журналістів України (2001), член районної організації Всеукраїнської спілки краєзнавців (1991). Упорядник збірника “Археологія Дунаєвеччини”

(1992). Автор біографії райгазети, учасник колективних збірників “З понад Смотрича”, “Творче Поділля”. Редактор ряду поетичних книг подільських авторів. Як археолог і краєзнавець опублікував біля 50 наукових повідомлень в збірниках наукових конференцій, симпозіумів, журналах та книжках.

1992 року з’явилася перша поетична книга “Допінг для ангела”, 2003 року – збірка “До...”.

Голова літературно-мистецького об’єднання “Сонях” ім. В.С. Бабляка.

Література:

Твори

- Археологія Дунаєвщини (Збірник першоджерел, наукових повідомлень, тез краєзнавчих конференцій, каталог пам’яток) /Упоряд.: Шмаєнік М.Д., Захар’єв В.А.- Хмельницький, 1992.- 54с.
- Допінг для ангела. Збірка.- Хмельницький, 1992.- 48с.
- Довічне відлуння любові. Поезії.- Хмельницький, 1991.- 80с.
- До... Поезії.- Хмельницький, 2003.- 54с.
- Знай!... //Безсоння вишень: Сучасна поезія Хмельниччини. - Хмельницький, 2000.- Кн. 1.- С. 109-111.
- На вістрі часу. - Дунаєвці, 2002.- 48с.
- Осик осінній сон //Сучасна поезія Хмельниччини: “Евріка” ТОВ, 2001.- Кн.2.- 184с.
- Сонях: Літературно-мистецький альманах.- Дунаївці, 1998.- С. 26-28.

Оліневич Станіслав Савелійович
(1923 - 1995)

Народився в селі Катеринівка Дунаєвецького району.

1966 року закінчив Київський інститут народного господарства по спеціальності планування промисловості.

Працював на підприємствах на різних посадах, очолював віділ Дунаєвецького райвиконкому, Дунаєвецьке відділення «Союздруку».

Багато років вивчав рідний край і на основі історичних документів написав ряд статей та документальних повістей з історії Дунаєвеччини.

Література:

Твори

- 📖 Нескорені: Документальна повість.- Дунаївці, 1991.- 211с.
- 📖 Пам'ять.- Хмельницький: Редакційно-видавничий відділ, 1993.- 96с.

Сутковецький Володимир Олександрович

Володимир Олександрович Сутковецький народився 1937 року в селі Іванківці Дунаєвцького району. Після закінчення Гірчичнянської середньої школи завідував клубом у рідному селі. 1964 року закінчив Харківський юридичний інститут. Працював старшим слідчим відділу внутрішніх справ у Чемерівцях. Увільнившись з органів, перейшов на журналістську роботу.

Його перші вірші, невеличкі оповідання та розповіді про рідний край, його людей, традиції та звичаї односельчан появилися на сторінках Дунаєвцької районної газети «Ленінським шляхом» ще в шкільні роки. Він з дитинства вбирав у серце й свідомість перекази земляків про дивовижний період історії краю, що згодом знайшло відображення в його творах.

Член районної організації Всеукраїнської спілки краєзнавців.

Література:

Твори

- 📖 Віск і криниця: Історична повість.- Хмельницький: Облполіграфвидав, 1990.- 63с.
- 📖 Таємниця старого майстра: Історична повість.- Хмельницький: Редакційно-видавничий відділ, 1994.- 70с.

Шинкарчук Віктор Федорович

Народився 11 квітня 1929 року у с. Тетирівка на Деражнянщині в селянській сім'ї. 1953 року закінчив Львівський медичний інститут. Спочатку за державним призначенням працював на Волині, а 1956 року очолив спочатку акушерсько-гінекологічне відділення Смотрицької районної лікарні, а згодом і саму лікарню. У лютому 1968 року був призначений головним лікарем Дунаєвської центральної районної лікарні і пропрацював на цій посаді майже 12 років. За його ініціативи і різносторонньої участі був побудований хірургічний корпус на 120 ліжок, поліклініка на 300 відвідувань у день, патолого-анатомічний корпус, кухня, пральня, котельня, гаражі, наповнені найновішими на той час обладнанням, апаратурою, інструментами. Із здачею 1975 року новобудов центральна районна лікарня з 275-ліжкової перетворилася спочатку в 475-ти, а згодом – 490-ліжкову. У практику впроваджувались сучасні методи лікування, відбувалося навчання, район став школою передового медичного досвіду. Виросла плеяда лікарів, відомих за межами Дунаєвщини. Головний лікар Шинкарчук В.Ф. 1971 року був удостоєний ордена “Знак Пошани”.

Має талант дослідника, покликання краєзнавця. Його наукові зацікавлення – історія охорони здоров'я в краї. Пошуковими зусиллями Віктора Федоровича відтворено

біографії головних лікарів Дунаєвського району, заслужених та відомих лікарів, історію Дунаєвської школи медичних сестер та короткочасного функціонування в Дунаївцях медичного училища та інші цікаві події і факти, що стосуються медицини мікрорегіону.

Віктор Федорович продовжує лікарську практику в рідній ЦРЛ, дарує людям здоров'я.

Література:

Статті

- Бог обдарував його талантом, а люди вдячністю [Про вчителя Стрижкевича В.Ф.]// Вісник Деражнянщини.- 2002.- № 69, 70.- Серпень-Вересень.
- Видатні лікарі Дунаєвщини// Дунаєвщина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник історико-краєзнавчих праць.- К.- Дунаївці - Кам'янець-Подільський, 2000.- Вип.ІІ.- С. 213-218.
- Відданий справі [Про лікаря В.Д.Севастьянова]// Дунаєвський вісник.- 2004.- №19.- 11 березня.
- Втрачений шанс: Історія виникнення медучилища в Дунаївцях// Дунаєвський вісник.- 2003.- № 47-48.- 14червня.
- Головні лікарі Дунаєвського району// Дунаєвщина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник історико-краєзнавчих праць.- К.- Дунаївці - Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2003.- Вип.ІІІ.- С.286-291.
- Зростання матеріальної бази та її вплив на лікувальний процес у медичних закладах Дунаєвського району// Дунаєвщина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник історико-краєзнавчих праць.- К.- Дунаївці - Кам'янець-Подільський, 2000.- Вип.ІІ.- С.160-163.
- Лікар Євгенія Коханевич// Дунаєвський вісник.- 2000.- № 44.- 17 червня.
- Пам'яті Валентини Влагової// Дунаєвський вісник.- 2005.- № 96.- 8 грудня.

- 📖 Професор Коханевич Є.В. взяла старт в науці із Хмельниччини// Медичний кур'єр.- 2000.- №3-4.- Березень-Квітень.
- 📖 Славетний подільський хірург [Про Заслуженого лікаря України В.С. Садлія] // Дунаєвецький вісник.- 2001.- №84-85; 86-87, 88-89; 90-91; 92-93.- Листопад.
- 📖 Таку б книгу в кожну сім'ю// Дунаєвецький вісник.- 2003.- № 73-74.- 13 вересня.
- 📖 Хірурги Хмельниччини// Медичний кур'єр.- 2001.- № 7-8.

Про В.Ф. Шинкарчука

- 📖 Іванець О. Вони читають для душі// Є!.- 2004.- № 145.- С.2.
- 📖 Прокопчук В.С. Вірний обов'язку// Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник історико-краєзнавчих праць.- К.- Дунаївці - Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2003.- Вип.ІІІ.- С.291-298.
- 📖 Прокопчук В.С. Вірний обов'язку// Дунаєвецький вісник.- 2004.- № 27-28.- 8 квітня.

Члени національної спілки письменників України

Бабляк Володимир Самійлович
(1916-1970)

Народився 18 квітня 1916 року в селі Великий Жванчик у сім'ї вчителя. З 1931 року, після закінчення школи, працював у колгоспі, Миньковецькій районній газеті, окружній газеті “Червоний кордон”. 1940 р. перебрався на Буковину, до Чернівців, став кореспондентом обласної газети.

З початку війни В. Бабляк на фронті, брав участь в обороні Києва, воював під Ростовом-на-Дону.

У повоєнний час одна за одною виходять збірки оповідань “З пісень життя” (1958), “Літопис горбатої ниви” (1961), “Дорога до любові”(1964), трилогія “Вишневий сад” (1958-1962). У квітні 1966 року письменник розпочав роботу над трилогією “Жванчик”, перша книга вийшла 1967 року, друга – 1969 року, третю не закінчив, життя обірвалося 20 листопада 1970 року.

Кімната-музей у Великожванчицькій ЗОШ I-III ст. зберігає твори, меморіальні речі письменника. Його іменем названа літературно-мистецька студія в Дунаївцях.

Література:

Твори

- Вишневий сад. Роман-трилогія.- К.: Дніпро, 1966.- 388с.
- Дорога до любові. Оповідання.- К.: Молодь, 1964.- 203с.
- Жванчик. Роман у земляцьких бувалицяx.- К.: Дніпро, 1967.- 144с.
- З пісень життя. Оповідання.- К.: Рад. письменник, 1968.- 175с.
- Літопис горбатой ниви. Оповідання.- К.: Рад. письменник, 1961.- 143с.

Про В.С. Бабляка

- Іваненко В. Незмовкаюча пісня Володимира Бабляка// Подільські вісті.- 2006.- 5 травня.
- Кудилевич Н.Л. Співець вишневого саду// Дунаєвецький вісник.- 1996.- 18 квітня.
- Олійник С.В. До ювілею земляка// Дунаєвецький вісник.- 1996.- 18 квітня.
- Прокопчук В.С. Незгасимий полумінь душі //З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С.77-85.
- Прокопчук В.С. Співець рідного краю// Ленінським шляхом.- 1991.- 18 квітня.
- Тулизик П. Його зростив Жванчик// Дунаєвецький вісник.- 1996.- 18 квітня.
- Тулизик П. Хто внесе прапор [Із спогадів про В.С. Бабляка].- Хмельницький: Поділля, 1994.- 272с.

Коляновський Афанасій Миколайович

Народився 6 серпня 1925 року в селі Тернавка (тепер Томашівка) Дунаєвецького району. Учасник Великої Вітчизняної війни, має бойові нагороди. Закінчив Кам'янець-Подільський педагогічний інститут у 1953 році, викладав українську мову та літературу в Удрівецькій та Томашівській середніх школах.

Проживає в селі Ляпинці Хмельницького району. Автор більше 20 поетичних та прозових книг. Член Національної спілки письменників України з 1995 року. Лауреат обласної літературної премії імені Микити Годованця.

Література:

Твори

- Веління м совісті. Поезії.- Хмельницький, 1998.- 75с.
- Дорожній сюжет //“Сонях”. – Дунаївці, 1998.- С.49.
- За словом слово. Поезія.- Хмельницький, 1994.- 67с.
- З дерева буття.- Хмельницький, 1997.- 79с.
- Живу своїм. Поезії.- Дунаївці, 2003.- 81с.
- Журавлі // Сто поезій ста поетів.- Хмельницький, 1992.- С.28.
- Літоспад. Поезії.- Дунаївці, 2000.- 73с.
- На грані часу.- Хмельницький, 1993.- 96с.
- Підкова на щастя.- Хмельницький, 1996.- 76с.
- Повернення до себе.- Хмельницький, 1992.- 73с.
- Поезії //Тернавське гроно.- Хмельницький, 1993.- С. 45-48.

- 📖 Сльозою згірколю не змилось.- Хмельницький, 1990.- 82с.
- 📖 Тобі одній.- Хмельницький, 1963.- С.19-24.
- 📖 Цвітовидь райдужна. Поезії.- Дунаївці, 1999.- 65с.

Про А. М. Коляновського

- 📖 Прокопчук В.С. Коляновський Афанасій Миколайович// Кам'янець-Подільський державний університет в особах.- Кам'янець-Подільський: ОПОМ, 2005.- Т.2.- С. 772-781.
- 📖 Прокопчук В.С. Енергія слова// Подільські вісті.- 2005.- 9 серпня.
- 📖 Прокопчук В.С. Педагог, письменник краєлюб// Дунаєвецький вісник.- 2005.- 11 серпня.

Магера Микола Никанорович

Народився 1 вересня 1922 року в Дунаївцях. 1941 року закінчує Дунаєвецьку середню школу № 4. Учасник Великої Вітчизняної війни. Воював під Ленінградом, на Карельському перешийку, під Тернополем, на Сандомирському плацдармі, у Польщі, Німеччині, Чехословаччині, Австрії, був поранений. Нагороджений

орденами Слави III ступеня, Вітчизняної війни I ступеня, багатьма медалями.

В 1946-1951 рр. Навчався на українському відділенні філологічного факультету Київського університету. В 1951-1956 роках працює вчителем Української мови і літератури Вільковецької середньої школи, потім – вчителем і директором Вільковецької школи робітничої молоді.

З 1956 року – методист української мови у Хмельницькому обласному інституті удосконалення вчителів. Далі робота у Хмельницькому обласному відділі освіти, Хмельницькому педагогічному училищі. Педагогічній роботі Микола Никанорович віддав понад 30 років. За учительську роботу удостоєний кількох грамот Міністерства освіти України, знака “Відмінник народної освіти України”

Літературну творчість розпочав 1942 року поезією “Настроюю я струни”

Видав понад 20 книг. Здебільшого це книги для дітей, оповідання, повісті, казки. За творчістю Миколи Никаноровича уважно спостерігав Олесь Гончар. Є цілий ряд його відгуків на окремі твори, а також збірки.

Член Національної Спілки письменників України, лауреат обласних премій імені Мелетія Смотрицького, Богдана Хмельницького, Тараса Шевченка. Почесний громадянин м.Дунаєвець.

Література:

Твори

- Батіжок: Повість.- Хмельницький: Облполіграфвидав, 1990.- 98с.
- Безсмертний корінь.- Хмельницький, 2003.- 159с.
- Вибрані твори: Оповідання, казки, повісті.- Хмельницький: Поділля, 1998.- 375с.
- Дві повісті.- Хмельницький, 2005.- 277с.
- Добра дівчинка: Казки.- К.: Веселка, 1973.- 22с.
- Друзі: Повісті.- К.: Веселка, 1987.- 54с.
- Їх щастя попереду. П'єси.- Хмельницький.- 2003.- 100с.
- Журавка: Оповідання.- К.: Веселка, 1973.- 26с.

- 📖 З давніх літ: Повість.- Хмельницький: Поділля, 1995.- 96с.
- 📖 Зелені паляниці: Оповідання, новели, казки, повісті.- Хмельницький: Облполіграфвидав, 1991.- 131с.
- 📖 Казка про хоробрих з найхоробріших.- Хмельницький, 1997.- 24с.
- 📖 Кам'янецькими стежками: Повість.- Хмельницький: Облполіграфвидав, 1989.- 158с.
- 📖 Маленька хрестоматія: На допомогу учням і вчителям 5-х класів.- Хмельницький, 1999.- 63с.
- 📖 Мати: Оповідання та новели.- Л.: Каменяр, 1971.- 78с.
- 📖 Мій Тарас Шевченко.- Хмельницький, 2002.- 140с.
- 📖 Моє воскресіння.- Хмельницький, 2003.- 39с.
- 📖 Пісні про кохання.- Хмельницький, 2005.- 163с.
- 📖 Привіт тобі, сонце: Поезії, казки, щоденник.- Хмельницький, 1995.- 135с.
- 📖 Хлопчаки: Повісті та оповідання.- Л.: Каменяр, 1990.- 158с.
- 📖 Хитрий горобчик: Оповідання.- Хмельницький, 1993.- 62с.
- 📖 Чубчик: Оповідання та казки.- К.: Веселка, 1982.- 20с.
- 📖 Читаночка: Для учнів початкових класів та дітей дошкільних закладів.- Хмельницький, 1995.- 71с.
- 📖 Юрасик: Оповідання.- К.: Веселка, 1984.- 16с.
- 📖 Я хочу жити: Поезії.- Хмельницький: Облполіграфвидав, 1990.- 53с.

Про М.Н. Магєру

- 📖 Наш Микола Магєра / Упоряд.: В.Олійник, В.Кушнір.- Хмельницький: Поділля.- 1992.- 78с.

Сварник Іван Іванович (1921-1989)

Відомий український письменник-байкар. Народився в селі Лисогірка Дунаєвецького району.

Воював на фронтах Великої Вітчизняної війни, у складі партизанського загону імені Чапаєва, що діяв у Смотричі та навколишніх селах.

Працював учителем, з 1957 року - редактором, завідувачим редакцією художньої літератури, головним редактором видавництва "Каменярь", а з 1973 року – завідувачим відділом журналу "Жовтень".

1986 року став першим лауреатом премії ім. Степана Олійника. Нагороджений Почесною Грамотою Президії Верховної Ради БРСР, Грамотою Президії Верховної Ради УРСР, багатьма орденами і медалями.

Література:

Твори

- Сварник І. Грицько на груші: Байки, притчі, гуморески.- К.: Рад. Україна, 1984.- 63с.
- Сварник І. Заяча наука. –Л.: Каменярь, 1977.- 110с.
- Сварник І. Кран та екран: Байки, гуморески.- Л.: Каменярь, 1988.- 142с.

Про І. І. Сварника

- Бачинський Д.Г. Я не забув тебе, Іване. Спогад про письменника – байкаря І.І. Сварника //Дунаєвеччина

очима дослідників, учасників і свідків історичних подій:
Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'янець-
Подільський, 2000.- Вип. II.- С. 229-231.

📖 Письменники Радянської України 1917-1987: Бібліо-
графічний довідник.- К.: Рад.письменник, 1988.- С.527.

📖 Прокопчук В.С. Неспокійне серце //З народних глибин.-
Хмельницький, 1991.- С.86-95.

📖 Сваричевський А. З любов'ю до рідного краю (Мої
зустрічі з Іваном Сварником) //Дунаєвщина очима
дослідників, учасників і свідків історичних подій:
Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'янець-
Поільський, 2003.- Вип. III .-С. 309

Пантюк Сергій Дмитрович

Народився 1966 року в селі Сокілець Дунаєвського району. Поет, видавець, журналіст, редактор газет “Чернівці – Сіті+”, “Громадський захисник”. Автор збірок “Тайнство причастя”, “Храм характерників”, “Володар вогню” та ін. Лауреат міжнародного конкурсу “Гранослов”.

Засновник “Видавництва Сергія Пантюка”. Член Національної спілки письменників України.

Література:

Твори

- 📖 Босяцький калфа : Поезії.- К. : Liga Artis, 2003.- 35с.
- 📖 Володар вогню: Поезії.- Чернівці: Місто, 2000.- 32с.
- 📖 Тінь Аріями.- Чернівці: Асоціація “Гранослов”, 1994.- 51с.
- 📖 Храм характерників.- Чернівці: Час, 1995.- 40с.
- 📖 Цілунок блискавки: Поезії/ Бібліотека альманаху “Кальміус”.- Донецьк: Видавнича агенція “OST”, 2002.- 43с.

Про С.Д. Пантюка

- 📖 Весела Л. “Вогонь в одежі слова”// Дунаєвецький вісник.- 2002.- 27 липня.

Письменники рідного краю

Белінський Володимир Броніславович

Народився 18 травня 1936 року в снт Станція Дунаївці Дунаєвецького району. Мостобудівник. Письменник. Автор історичних розвідок “Мій Карлаг” і “Країна Моксель”.

Заслужений мостобудівник Казахстану. Живе у Києві.
Друкується в періодиці, зокрема - газеті “Столиця”.

Література:

Твори

- 📖 Белинский В.Б. Страна Моксель: Роман-исследование.- К.: Українська книга, 2002.- Кн.І .- 432с.
- 📖 Белинский В. Безіменні могили// Столиця.- 2003.- лютого.
- 📖 Белинский В. “Великороси” – міфи та реалії// Столиця.- 2002.- 29 серпня.
- 📖 Белинский В. Забута правда. Березень 33-го// Столиця.- 2003.- 3 квітня.
- 📖 Белинский В. Куликовська битва// Столиця.- 2004.- 26 лютого.
- 📖 Белинский В. “Моголи, моголи...” // Столиця.- 2002.- 20 червня.
- 📖 Белинский В. Погибель слов'янських твердинь// Столиця.- 2002.- 26 вересня.

Борзаківська Маргарита Георгіївна

Народилася 29 грудня 1919 року в місті Гродно. Батько - виходець з с. Лисець Дунаєвського району, полковник царської армії.

1942 року вивезена до Німеччини, на Україну не повернулася - потрапила до Америки. Медик, чудова акторка. Але найяскравіше її талант виявився в поезії. Вірші М.Борзаковської – не лише туга за отчим краєм, вони й віра в світле майбутнє українського народу.

Америка визнала поетесу Маргариту Борзаківську: 1992 року вона удостоєна звання “Золотий поет”, а за поему “Голод в Україні 1932 – 1933 рр.” - “Видатний поет”.

Твори пише українською та англійською мовами.

Література:

Про М. Г. Борзаківську

- 📖 Телячий Ю. Маргарита Борзаківська // “Сонях” Літ.-мист. альманах.- Дунаївці, 1998.- С. 70-71.
- 📖 Телячий Ю. Відкриваємо нові імена// Дунаєвецький вісник.- 1997.- 6 грудня.
- 📖 Дарманський М.М., Телячий Ю.В. З вірою в Україну. Маргарита Борзаківська.- Хмельницький: Ярморок, 2004.- 70с.
- 📖 Прокопчук Т. Презентація книги Дарманського М.М., Телячого Ю.В “З вірою в Україну// Дунаєвецький вісник.- 2005.- 27 жовтня.

Браверман Анна Мойсеївна

Народилася в Києві 1938 року. Педагог. Жила і працювала в Дунаївцях. З 2001 року - у США.

Автор ряду літературних творів. 1995 року вийшла перша книжка для дітей молодшого шкільного віку “Порахуй і розмалюй”.

Література:

Твори

- 📖 Криничка: Вірші для дітей.- Хмельницький: Поділля, 1997.- 32с.
- 📖 Мовою серця.- Дунаївці, 2000.- 134с.
- 📖 Порахуй і розмалюй.- Дунаївці, 1995.- 33с.
- 📖 Стежина: Вірші.- Дунаївці, 1996.- 35с.
- 📖 Яблунька.- Городок: Бедрихів край, 1999.- 31с.

Про А.М. Браверман

- 📖 Серафимова Г. Година поезії. Передноворічний звіт Анни Браверман// Дунаєвецький вісник.- 2000.- 30 грудня.
- 📖 Слово про Анну Браверман. З нагоди ювілею// Дунаєвецький вісник.- 2000.- 24 лютого.
- 📖 Ткач Т.Й. Дунаєвеччина літературна //Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Матеріали науково-краєзнавчої конференції.- К.: Рідний край.- 1997.- С. 207-209.

Весела Людмила Михайлівна

Народилася 1977 року в селі Лисець Дунаєвського району. Закінчила Кіровоградську педакадемію. Працює журналістом в районній газеті “Дунаєвський вісник”.

Друкувалася в місцевій пресі, у “Літературній Україні”, колективних збірниках “Молоде Поділля”, “Сонях”, “Привітання життя – 98”, у журналі “Жінка”.

Переможець Всеукраїнського конкурсу молодих літераторів “Гранослов – 2002”.

Література:

Твори

- Автограф: Альманах.- Хмельницький: НВП “Еврика” ТОВ.- 2002.- С.55.
- Вереснева містерія: Поезії.- К.: Гопак.- 2003.- 32с.
- Гранослов запалює зірки: Ювілейний альманах.- К.: Гопак.- 2003.- С. 39-44.
- Гранослов 2000-2001: Альманах.- К.: Шкільний світ.- 2002.- С. 31-33.
- Осик осінній сон: Сучасна поезія Хмельниччини: Серія Хмельницької літературної спілки “Поділля”. – Хмельницький: НВП “Еврика” ТОВ.- 2001.- Кн. II.- С. 99.
- Привітання життя: Альманах.- Л.: Каменяр.- 1999.- С. 32-36.

- 📖 Привітання життя: Альманах.- Л.: Каменяр.- 2000.- С. 30-31.
- 📖 Сонях: Літературно-мистецький альманах.- Дунаївці, 1998.- С. 16.
- 📖 Сторінка поезії// Літературна Україна.- 1999.- 16 грудня.
- 📖 Тернавське гроно: Твори вчителів та учнів Дунаєвеччини.- Дунаївці, 2001.- Вип.2-ий.- С. 50-51.

Про Л.М. Веселу

- 📖 Дипломанти з “Дунаєвцького вісника”// Хмельниччина.- 2003.- 7 березня.

Грошко Валерій Михайлович

Народився 1953 року в селі Миньківці Дунаєвцького району. Закінчив середню школу № 3 в місті Красилові та держуніверситет ім. Франка у Львові. Працював у редакціях газет “Корчагінець”, “Комсомольська іскра”, “Чорноморська комуна”, а нині - відповідальний секретар газети “Ах, Одесса”. Член Національної Спілки журналістів України. Вірші та гуморески друкує у періодиці, збірниках.

Література:

Твори

- 📖 Грошко В. Поезії.- Хмельницький: Обласне управління по пресі, 1993.- 110с.

Іщенко Микола Петрович

Народився 1930 року в селі Дарівка Черкаської області. Проживає в Дунаївцях. Працював завідуючим сільгоспвідділом райгазети “Дунаєвецький вісник”.

Вперше почав друкувати вірші та оповідання в 45 років у районній та обласних газетах, а також у газеті “Сільські вісті”. Микола Петрович – автор шести книг. Видрукував “Латку жита” і “Кручу” – віршовані твори, пустив у світ прозову книжку “Пізнай себе”, готує до друку роман “Чужий хрест”.

Література:

Твори

- Круча: Поезії.- Дунаївці, 1997.- 67с.
- Латка жита: Поезії.- Дунаївці, 1995.- 68с.
- Пізнай себе: Проза.- Дунаївці, 1996.- 141с.
- Перевал: Поезії.- Дунаївці, 1999.- 74с.
- Полин: Поезії.- Дунаївці, 2002.- 56с.
- Хлопчик Мить.- Дунаївці, 2002.- 29с.

Ковальчук Лариса Михайлівна

Народилася 1969 року в місті Дунаївці. Закінчила міську ЗОШ I-III ст. № 3. Навчалась на географічному факультеті Чернівецького університету. Працювала вчителем географії в Дунаєвецькій ЗОШ № 2 I-III ст. Нині – методист Станції юних туристів-краєзнавців.

Друкувалася в районній та обласних газетах, журналах “Україна”, “Ренесанс”, у літературно – мистецькому Альманасі “Сонях”, авторка збірки “Біло-чорна елегія ночі”.

Література:

Твори

- Ковальчук Л. Біло-чорна елегія ночі.- К., 1994.- 79с.
- Тернавське гроно: Твори вчителів та учнів Дунаєвеччини.- Дунаївці.- 2001.- Вип. 2-ий.- С.35.
- Сонях: Літературно-мистецький альманах.- Дунаївці, 1998.- С. 5.

Про Ковальчук Л.М.

- Прокопчук В.С. Елегійна Ларисина книжка// Дунаєвецький вісник.- 1996.- 1 лютого.

Лупан Леонід Сільвестрович (1915-1944)

Народився в селі Нестерівці Дунаєвецького району Хмельницької області. 1931 року з'явилися перші друковані вірші. Закінчив Кам'янець-Подільський педтехнікум 1933 року став студентом літературного факультету Київського університету.

1937 року, за п'ять днів до свого двадцятидвохліття, був заарештований, звинувачений в контрреволюційній діяльності і засуджений на 5 років таборів. 16 січня 1944 року двадцятивосьмирічний поет помер від важкої хвороби. 1957 року реабілітований.

Через десятиліття, тюремні табори до нас дійшли 64 твори поета, що засвідчують непересічний таланти. Це твердив свого часу О.Гончар: "...Леонід Лупан – талановитий поет та, на жаль, і його – як і багатьох – поглинула невситенна тоталітарна північ..."

1962 року журнал "Вітчизна" вмістив добірку його віршів. 1995 року вийшла збірка творів Л.Лупана "Дорога у вічність". Поет повернувся із небуття. У Нестерівцях оформлено музейну кімнату, на приміщенні школи встановлено меморіальну дошку.

Література:

Твори

- 📖 Лупан Л. Кармалюк у фортеці: (Уривок з поеми) //Сто поезій ста поетів /Упоряд. М.Ф. Федунець.- Хмельницький, 1992.- С. 11.

- 📖 Лупан Л. Дорога у вічність /Упоряд.: В.С. Прокопчук, Т.К. Прокопчук.- Хмельницький: Поділля, 1995.- 116с.
- 📖 Зорі крізь ґрати: Вибрані вірші репресованих і замовчуваних поетів.- Хмельницький, 1994.- С. 41-47.

Про Л.С. Лупана

- 📖 Лупан Леонід Сильвестрович //Письменники Хмельниччини: Бібліогр. покажч.- Хмельницький, 1989.- С. 332.
- 📖 Прокопчук В.С. Слово про поета //Дорога у вічність.- Хмельницький: Поділля.- 1995.- С. 4-30.
- 📖 Прокопчук Л.В., Ткач Т.І. З порогу смерті //Дунаївці: Їх роль і місце в історії Поділля: Тези доп. респ. наук. конф.- Дунаївці, 1993.- С. 136-137.
- 📖 Прокопчук Т.К. Дунаєвщина літературна //Дунаївці: Їх роль і місце в історії Поділля: Тези доп. респ. наук. конф.- Дунаївці, 1993.- С. 132.

Лавренюк Степан Андрійович
(1920-2005)

Народився 1920 року в селі Кривчик Дунаєвського району. Закінчив Кам'янець-Подільське медичне училище, юрфак Київського державного університету, працював за

фахом 32 роки. Учасник Великої Вітчизняної війни. Краєзнавець

Автор ряду творів “Мої спогади про рідний край”, “Судьбы людские”, “Мы так жили, такими были”, “Жизнь прожить – не поле перейти” та інших.

1995 року вийшла перша книга “О лётчиках-штурмовиках”.

Література:

Твори

- Лавренюк С.А. Анна Карловна Браун.- Санкт-Петербург, 1997.- 108с.
- Лавренюк С.А. Анна Браун: Роман /изд. 2-е, исправ. и доп.- К.: «Азимут-Украина», 2004.- 160с.
- Лавренюк С.А. В боях за Северное Заполярье: Повесть.- К.: КМЦ “Поэзия”, 2003.- 92с.
- Лавренюк С.А. Дикая черешня.- К.: “Броварская типография”, 2001.- 118с.
- Лавренюк С.А. Долі людські... Роман.- К.: КМЦ “Поэзия”, 2002.- 124с.
- Лавренюк С.А. Нельсон Степанян: Документальна повість.- К.: КМЦ “Поэзия”, 2002.- 104с.
- Лавренюк С.А. О боях, товарищах, фронтовой дружбе и любви.- Санкт-Петербург, 1998.- 95с.
- Лавренюк С.А. О лётчике – штурмовике.- Санкт-Петербург: “Полиграф-дизайн”, 1995.- 280с.
- Лавренюк С.А. Память о них будет в веках. Военный роман.- К.: ЗАО «Броварская типография», 2001.- 126с.
- Лавренюк С.А. Повесть военных лет. Роман.- К.: КМЦ “Поэзия”, 2002.- 208с.
- Лавренюк С.А. Стратити не можна помилувати.- К.: ЗАО «Броварская типография», 2001.- 123с.
- Лавренюк С.А. Тридцать лет спустя... Роман.- К.: КМУ “Поэзия”, 2003.- 81с.

Осецький Йосип Петрович

Народився 1946 році в селі Держанівка Дунаєвського району. Вищу освіту здобув у Кам'янець-Подільському педагогічному інституті.

Працював учителем. Пройшов сходинками військової служби від рядового до полковника СБУ.

Публікував твори в періодиці.

Література: Твори

- 📖 Осецький Й. Грона любові.- Сімферополь: ДОЛЯ, 2004.- 115с.
- 📖 Осецький Й. Офіцерський вальс. Поетичні листи зі служби.- Хмельницький, 2002.- 67с.
- 📖 Осецький Й. Черешневий сад: Пісні, романси, балади.- Хмельницький: Вид-во ХГПІ, 2003.- 52с.
- 📖 Осецький Й. На майдані надії: Сучасні ронделі.- Сімферополь: ДОЛЯ, 2005.- 98с.

Остапчук Ольга Володимирівна

Народилася 1974 року в Києві. Журналіст, поет, лауреат премії обласного літературного конкурсу ім. І. Іова, поетичного конкурсу ім. Б. І. Антонича. Перша поетична збірка Ольги Володимирівни - "Ієрогліф самотності" (2004). Друкується в українських літературно-художніх виданнях.

Живе в Дунаївцях, працює в редакції "Дунаєвецького вісника".

Література:

Твори

- 📖 Наречена найманця //Безсоння вишень: Сучасна поезія Хмельниччини. - Хмельницький, 2000.- Кн. 1.- С. 112.
- 📖 Ієрогліф самотності: Поезії.- Київ-Хмельницький: Видавництво Сергія Пантюка, 2004.- 63с.

Про О.В. Остапчук

- 📖 Дипломанти з "Дунаєвецького вісника"// Хмельниччина.- 2003.- 7 березня.

Риндик Степан (1888 – 1965)

Степан Риндик народився в Дунаївцях 1888 року. Після церковнопарафіяльної школи навчався в Кам'янець-Подільській чоловічій гімназії, університеті.

Під час Другої світової війни співробітничав з українськими часописами “Подільнин”, “Український голос”, писав епіграми, вірші, фейлетони. 1943 року емігрував до Львова, Німеччини, далі – до США. Жив і працював у Чикаго. Автор збірок поезій “Логос”, оповідань “Смілянська хроніка”, “Пригоди і люди”, дитячого віршованого оповідання “Пригоди Сірка Клаповухого” та ін.

Література:

Твори

- Пригоди і люди.- Чикаго, 1960.
- Пригоди Сірка Клаповухого.- Чикаго, 1961.

Про С. Риндика

- Мацько В. Куди ми дінемося від сміху?! //Майбуття.- 1997.- Березень.- № 6.
- Мацько В. Літературна діаспора в школі // Майбуття.- 1997.- Серпень.- № 14-15.

Спірякіна Віра Петрівна

Народилася 1941 року в селі Ліпибоки Городоцького району. Закінчила Московський заочний університет мистецтв. За фахом - станковий живописець та графік. З 1996 по 2001 рік працювала викладачем декоративно-прикладного мистецтва Дунаєвської школи мистецтв.

Друкується в районній газеті “Дунаєвський вісник”, різних збірниках.

Автор поетичної збірки “Горлиця” /1998/. Її поезії опубліковані в альманахах “Сонях” /1998/, “Безсоння вишень” /2000/.

Література:

Твори

- 📖 Спірякіна В. Горлиця.- Городок, 1998.- 64с.
- 📖 Тернавське гроно: Твори вчителів та учнів Дунаєвщини.- Дунаївці, 2001.- Вип. 2-ий.- С. 40-42.
- 📖 Сонях: Літературно-мистецький альманах.- Дунаївці, 1998.- С. 38-40.

Тулизик Петро Іванович

Народився 5 листопада 1920 року в селі Великий Жванчик Дунаєвського району. Учасник Великої Вітчизняної війни. Ще навчаючись у школі, став позаштатним сількором, подавав дописи до Кам'янець-Подільської обласної газети “Червоний кордон”. Працював секретарем Путивльської районної газети “Зоря Карпат”. Перше оповідання “На Дністрі” надрукував в журналі “Дніпро”, в альманасі “Літературне Поділля” – повість “Передній край”.

1994 року вийшла перша книга – “Хто внесе прапор?”- повість для школярів. 2002 року побачила світ нова книга “В кожного своя доля і своя недоля”. Творам притаманний патріотизм, любов до людей подільського села.

Література:

Твори

- Тулизик П.І. “Я скажу йому сама!”: Роман з сільського життя.- Хмельницький: Поділля, 1994.- 240с.
- Тулизик П.І. Хто внесе прапор?: Повість для школярів, оповідання, новели, гуморестки, із спогадів про В. Бабляка.- Хмельницький: Поділля, 1994.-272с.
- Тулизик П.І. В кожного своя доля і своя недоля.: Оповідки, бувалиці, спогади, гумор.- Дунаївці, 2002.- 285с.

Шевченко Володимир Станіславович

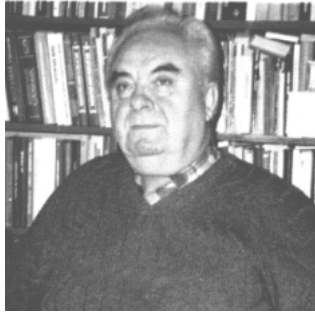
Народився 1940 року в селі Ганівка Дунаєвецького району.
Прозаїк. Журналіст.

Оповідання В.С. Шевченка друкувалися в республіканській і місцевій періодиці, альманасі “Вітрила”. Був учасником республіканської наради молодих літераторів 1979 року.

Література:

Твори

- 📖 Шевченко В.С. Глибока Долина: Оповідання та повість.- К.: Рад. письменник, 1984.- 200с.
- 📖 Шевченко В.С. Стоптані калачики: Оповідання.- Хмельницький, 1991.- 125с.

Ярмолюк Василь Олександрович

Народився 23 вересня 1934 року в селі Мала Побіянка Дунаєвського району.

1959 року закінчив Кам'янець-Подільський сільськогосподарський інститут і одержав диплом вченого-агронома. Відтоді працював на Рівненщині на різних господарських посадах, у тому числі – директором Здолбунівського хлібоприймального підприємства.

Поезією захоплюється з дитинства. Друкує свої твори в місцевій та республіканській пресі.

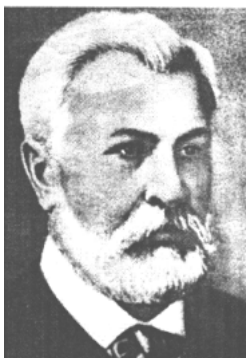
“Холодні роси” – перша збірка віршів Василя Ярмолюка.

Література:

Твори

- У хашах долі: Поезії.- Рівне: Азалія, 1998.- 47с.
- Холодні роси. Поезії.- Рівне: Азалія, 1993.- 87с

Артисти, композитори

Заремба Владислав Іванович
(1833-1902)

Заремба Владислав Іванович — український і польський композитор, піаніст і педагог. Народився 15 червня 1833 року в місті Дунаївці. Виховувався як майбутній композитор і музикант на самобутніх народних подільських мелодіях. Гарно співав, з дитинства прилучився до гри на фортепіано.

З 1862 р. В. І. Заремба викладав музику та хоровий спів у жіночих навчальних закладах м. Києва, писав фортепіанні п'єси, пісні, романси на слова відомих поетів, здійснював обробку популярних народних пісень. Написав понад 30 творів для голосу з фортепіано на тексти Т. Г. Шевченка. Найбільш відомі — «Якби мені, мамо, намисто», «Утоптала стежечку», «Якби мені черевички», «Калина». Кращі його твори «Дивлюсь я на небо», «Така її доля» не сходять з репертуару виконавців і досі.

В. І. Заремба — автор двох дитячих збірок «Пісенник для наших дітей», «Маленький Падеревський».

1993 року Хмельницька облдержадміністрація заснувала премію ім. Владислава Заремби в галузі

музичного мистецтва. Його ім'я присвоєно Хмельницькому музичному училищу.

Література:

Про В.І. Зарембу

- 📖 Історія міст і сіл Української РСР. Хмельницька область.- К.: Голов.ред. УРЕ АН УРСР, 1971.- С. 32, 70, 246, 247.
- 📖 Заремба Владислав Іванович //УРЕ. 2-е вид.- К., 1979.- Т.4.- С. 212.
- 📖 Заремба Владислав Іванович //Муз. енциклопедия.- М., 1974.- Т. 2.- С. 436.
- 📖 Прокопчук В.С. З народних глибин.- Хмельницький, 1991.- С. 11-17.
- 📖 Прокопчук В.С. Живе в пісні// Ленінським шляхом.- 1991.- 5 січня.
- 📖 Прокопчук В.С. Автор вічних мелодій// Дунаєвський вісник.- 1998.- 17 жовтня.
- 📖 Прокопчук В.С. Автор улюблених мелодій// Подільські вісті.- 1999.- 17 червня.

Ластовецький Микола Адамович

Народився 1947 року в місті Дунаївці. Навчався в Хмельницькому технологічному та Львівському політехнічному інститутах. Закінчив теоретичний відділ

Хмельницького музичного училища та композиторський факультет Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка (клас композиції професора Р.А. Сімовича).

Автор музики понад 20 театральних вистав, симфонічних творів, вокальної та інструментальної музики. Серед них – “Елегія пам’яті В. Барвінського”, симфонічна поема “Галичина”, увертюра “Бойківська”, симфонієта “Пам’яті героїв Крут”, вокально-симфонічна сюїта “Верховинці”, вокально-хорові твори, цикл “Дитячі п’єси для фортепіано” та ін.

Микола Ластовецький – член Національної спілки театральних діячів України, Заслужений діяч мистецтв України, директор Дрогобицького музичного училища ім. В.Барвінського, голова науково-культурологічного товариства ім. В.Барвінського.

Література:

Твори

- Ластовецький М. Чоловічі хори без супроводу на слова Віктора Романюка.- Тернопіль: “Астон”, 2002.- 24с.
- Ластовецький М. Чотири мішані хорові твори без супроводу на слова Петра Перебийноса.- Тернопіль: “Астон”, 2002.- 24с.

Про М.А.Ластовецького

- Магера М.Н. Композитор Микола Ластовецький // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам’янець-Подільський, 2000.- Вип. II.- С. 238-239.

Николишин Віктор Володимирович

Народився 1973 року в Макові в мистецькій родині. Композитор і аранжувальник. Лауреат всеукраїнських та обласних конкурсів і фестивалів "Крила солдатської пісні", "Червона рута", "Аріель", "Молодість Надзбруччя".

Як співак та інструменталіст-імпровізатор виступав з відомим у Польщі гуртом "Мерітум" та "Страфа тіші". Автор багатьох пісень на слова М.Бути, Р.Попюк, В.Спірякіної та своїх власних.

У Макові створив дитячу студію "Світанок", вихованці якої стали переможцями пісенних фестивалів "Обдароване сонечко", "Дністровські соловейки", "Стара фортеця", "Фант-лото "Надія", "Червона рута". Віктор Володимирович є переможцем і володарем "Подільського Оскара" в номінації "Крок до Парнасу".

Література:

Про В.В.Николишина

📖 Леонов С. "Я рвуся в бій": [Про велику родину митців Николишиних] //Дунаєвецький вісник.- 2005.- 27 січня.

Полянський Олександр Данилович

Народився 9 жовтня 1951 року в с. Голозубинці Дунаєвського району.

Закінчив вечірнє відділення Хабаровського училища мистецтв, Саратовську консерваторію. Працював солістом Новосибірського, Свердловського та Львівського оперних театрів. Як камерний співак реалізував себе на Поділлі. 1985 року став лауреатом республіканського конкурсу, 1992 року - дипломантом Міжнародного конкурсу вокалістів. 1996 року указом Президента України йому присвоєно звання Заслуженого артиста України.

Нині О. Д. Полянський - професор Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту, бере активну участь у найрізноманітніших концертах, благодійних вечорах, тощо.

Література:

Про О.Д. Полянського

- 📖 Кульбовський М.М. Одержимий співом //Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Київ, 1997.- С. 231-233.

Чешньовський Франц Броніславович

Народився 15 серпня 1943 року в селі Нестерівці Дунаєвського району. Після Нестеровецької середньої школи навчався в Кам'янець-Подільському культурно-освітньому училищі. Закінчив Кам'янець-Подільський державний педінститут. Працював учителем історії, вихователем школи-інтернату, артистом у Хмельницькій обласній філармонії. Нині – вихователь Дунаєвської філії Хмельницького ліцею сфери послуг, композитор і виконавець, бере активну участь у літературно-мистецькій студії ім. В. Бабляка.

У творчому доробку співака не тільки українські народні пісні, романси, але й пісні на власні слова і музику, а також на вірші місцевих поетів В.Спірякіної - “Село моє”, “Дунаївці”, “Рідна хата”, “Осінній вальс”, “Музика серця”, “Мавка”, “Любка”, “Щастя вам”, А.Браверман - “Синова грушка”, А.Коляновського - “Глибока вода”, Л.Лупана - “Ронделі”, М.Іщенко - “Нумо, хлопці, козаченьки”.

Лауреат Всеукраїнського конкурсу співаків “Сонячні кларнети”, відзначений дипломами за участь у мистецьких акціях “Сонцеграй”, “Зорі надії”, грамотами різних обласних та районних конкурсів.

Література:

Твори

- 📖 Чешньовський Ф. Моя ти, рідна Україно// Сонях: Літературно-мистецький альманах.- Дунаївці.- 1998.- С.81-83.

Про Ф.Б. Чешньовського

- 📖 Балема Р. Свято тих, хто духом дужий// Подільські вісті.- 2003.- 25 липня.
- 📖 Браверман Л. До ювілею співака і самодіяльного композитора Франца Чешньовського// Ваша газета.- 1998.- 22 жовтня.
- 📖 Весела Л. Усе життя співаючи// Дунаєвецький вісник.- 2003.- 15 серпня.
- 📖 Слободянюк П.Я. Культура Хмельниччини.- Хмельницький, 1995.- С. 207.
- 📖 Ткачук Л. Наш соловейко// Дунаєвецький вісник.- 2006.- 6 квітня.

Художники

Ганушкевич Цезарій Мар'янович

Професійний художник-графік. Народився 1953 року в селі Слобідка-Ярова Дунаєвецького району. 1979 року закінчив Київський поліграфічний інститут. Головний художник журналу “Юкрейн”. З 1983 року є учасником понад 25 вітчизняних художніх виставок, серед яких - 19 персональних, учасник виставки у Швеції.

Література:
Про Ц.М. Ганушкевича

- Розмаїття таланту художника Ганушкевича // Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'янець-Подільський, 2000.- Вип. II.- С.240-242.

Кушнір Веніамін Володимирович
(1927-1992)

Народився в місті Дунаївці в родині ремісників. Закінчив Дунаєвечку середню школу, 1953 року - Львівський інститут прикладного та декоративного мистецтва. Став відомим українським художником. Член Спілки художників України.

Література:
Про В.В. Кушніра

- Магера М.Н. Художник Веніамін Кушнір (1927-1992).// Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'янець-Подільський, 2000.- Вип. II.- С. 236-238.

Мастикаш Михайло Васильович

Народився 1947 року в селі Лисець Дунаєвецького району. Працював головним художником обласних виробничих майстерень. Лауреат міжнародних і національних конкурсів, виставок. Член Національної Спілки художників України.

Література:

Про М.В. Мастикаша

📖 Медведюк Г.В. Михайло Васильович Мастикаш – художник, наш земляк// Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць. - Кам'янець-Поільський, 2000.- Вип. II.- С. 239-240.

Музика Олександр Федорович (1923-2003)

Народився 1923 року в селі Миньківці Дунаєвецького району.

Учасник Великої Вітчизняної війни.

1954 року закінчив живописний факультет Львівського інституту прикладного мистецтва. Створив більше 400 тематичних полотен – портретів, пейзажів, натюрмортів.

Отримав почесне звання Народного художника України.

Жив у Києві.

Література:
Про О.Ф. Музику

- Щербак В.А. Народний художник України – миньківчанин О.Ф. Музика //Дунаєвеччина очима дослідників, учасників і свідків історичних подій: Збірник науково-краєзнавчих праць.- Кам'нець-Поільський, 2000.- Вип. II. – С. 234-236.

Зміст:

	стр
Державні діячі	
- Вінський Й.В.	6
- Затонський В.П.	7
- Марчак М.М.	8
- Чекман М.К.	9
Герої Радянського Союзу	
- Атаманчук Г.К.	10
- Бачинський Д.Г.	12
- Майдан М.С.	13
- Рогульський Ф.М.	15
Герої Соціалістичної Праці	
- Антонова Б.П.	16
- Боднар О.Ю.	17
- Глевич Л.Л.	18
- Мазур М.М.	19
- Стеньгач В.В.	20
Вчені	
- Смотрицький Г.Д.	21
- Смотрицький М.Г.	22
- Бабляк Д.Є.	23
- Бабійчук М.В.	24
- Богацький П.О.	25
- Богацький Д.О.	28
- Гай-Нижник П.П.	29
- Дарманський М.М.	31
- Дунець Л.М.	33
- Костриба П.М.	34
- Костриба І.М.	36
- Кшановський С.А.	37
- Лендер Ф.Ф.	38
- Мартинюк Д.І.	39
- Нейко Є.М.	40
- Оліневич В.О.	41
- Прокопчук В.С.	42
- Решетюк Г.М.	44
- Телячий Ю.В.	46
- Чекман І.С.	47
- Чорнобривий М.П.	49

	- Шевченко Ф.П.	51
	- Яновський Ф.Г.	53
Красзнавці		
	- Захар'єв В.А.	54
	- Оліневич С.С.	56
	- Сутковецький В.О.	57
	- Шинкарчук В.Ф.	58
Письменники рідного краю		
	- Бабляк В.С.	61
	- Коляновський А.М.	63
	- Магера М.Н.	64
	- Сварник І.І.	67
	- Пантюк С.Д.	68
	- Белінський В.Б.	69
	- Борзаківська М.Г.	70
	- Браверман А.М.	72
	- Весела Л.М.	73
	- Грошко В.М.	74
	- Іщенко М.П.	75
	- Ковальчук Л.М.	76
	- Лупан Л.С.	77
	- Лавренюк С.А.	78
	- Осецький Й.П.	80
	- Остапчук О.В.	81
	- Риндик С.	82
	- Спірякіна В.П.	83
	- Тулизик П.І.	84
	- Шевченко В.С.	85
	- Ярмолук В.О.	86
Артисти , композитори		
	- Заремба В.І.	87
	- Ластовецький М.А.	88
	- Николишин В.В.	90
	- Полянський О.Д.	91
	- Чешньовський Ф.Б.	92
Художники		
	- Ганушкевич Ц.М.	93
	- Кушнір В.В.	94
	- Мастикаш М.В.	95
	- Музика О.Ф.	95

Комп'ютерний набір *Білошицька О.Ю.*
Художник *Верстюк А.Г.*

Прокопчук В.С. Прокопчук Т.К.
Олійник С.В.

ДУНАЄВЕЧЧИНА В ІМЕНАХ

Іменний покажчик

- А**
Антонова Б.П.
Атаманчук Г.К.
- Б**
Бабляк Д.С.
Бабляк В.С.
Бабійчук М.В.
Бачинський Д.Г.
Белінський В.Б.
Браверман А.М.
Богацький П.О.
Богацький Д.О.
Боднар О.Ю.
Борзаківська М.Г.
- В**
Вінський Й.В.
Весела Л.М.
- Г**
Ганушкевич Ц.М.
Гай-Нижник П.П.
Глевич Л.Л.
Грошко В.М.
- Д**
Дарманський М.М.
Дунець Л.М.
- З**
Заремба В.І.
Затонський В.П.
Захар'єв В.А.
- І**
Іщенко М.П.
- К**
Костриба П.М.
Костриба І.М.
Кшановський С.А.
Коляновський А.М.
Ковальчук Л.М.
Кушнір В.В.
- Л**
Лавренюк С.А.
Лендер Ф.Ф.
Лупан Л.С.
- Ластовецький М.А.
- М**
Магера М.Н.
Майдан М.С.
Мазур М.М.
Мартинюк Д.І.
Марчак М.М.
Мастикаш М.В.
Музика О.Ф.
- Н**
Нейко Є.М.
Николишин В.В.
- О**
Оліневич В.О.
Оліневич С.С.
Осецький Й.П.
Остапчук О.В.
- П**
Пантюк С.Д.
Полянський О.Д.
Прокопчук В.С.
- Р**
Рогульський Ф.М.
Решетюк Г.М.
Риндик С.
- С**
Стеньгач В.В.
Смотрицький Г.Д.
Смотрицький М.Г.
Сутковецький В.О.
Сварник І.І.
Спірякіна В.П.
- Т**
Телячий Ю.В.
Тулизик П.І.
- Ч**
Чекман М.К.
Чекман І.С.
Чешньовський Ф.Б.
Чорнобривий М.П.
- Ш**
Шевченко В.С.
- Шевченко Ф.П.
Шинкарчук В.Ф.
- Я**
Яновський Ф.Г.
Ярмолук В.О.

